АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

SPATIAL PLANNING AGENCY

USLOVI ZA PLANIRAWE NA PROSTOROT

ZA IZRABOTKA NA URBANISTI^KI PLAN VON NASELENO MESTO

za stopanski kompleks so namena G2 - lesna i nezagaduva~ka industrija, G3 - servisi i G4 - stovari { ta na lokalitet so povr { ina od 9,8 ha na m.v. "Ba~iite", KO Kamenica i KO Lukovica vo op { tina Makedonska Kamenica

KOI PROIZLEGUVAAT OD PROSTORNIOT PLAN NA REPUBLIKA MAKEDONIJA

Teh. br. 00912

Skopje, mart 2012

USLOVI ZA PLANIRAWE NA PROSTOROT

ZA IZRABOTKA NA URBANISTI^KI PLAN VON NASELENO MESTO

za stopanski kompleks so namena G2 - lesna i nezagaduva~ka industrija, G3 - servisi i G4 - stovari{ta na lokalitet so povr{ina od 9,8 ha na m.v. "Ba~iite", KO Kamenica i KO Lukovica vo

op{tina Makedonska Kamenica

KOI PROIZLEGUVAAT OD PROSTORNIOT PLAN NA REPUBLIKA MAKEDONIJA

Baratel: Op{tina Makedonska Kamenica

Teh. br. 00912
E. br. Y 00912

Rakovoditel na zada~ata
Sowa Manasova, dipl. ek.

Agencija za planirawe na prostorot

Direktor

Ognen Apostolski, d.i.a.

Skopje, mart 2012

USLOVI ZA PLANIRAWE NA PROSTOROT ZA IZRABOTKA NA

ZA IZRABOTKA NA URBANISTI^KI PLAN VON NASELENO MESTO

za stopanski kompleks so namena G2 - lesna i nezagaduva~ka industrija, G3 - servisi i G4 - stovari{ta na lokalitet so povr{ina od 9,8 ha na m.v. "Ba~iite", KO Kamenica i KO Lukovica vo

op{tina Makedonska Kamenica

Sobranieto na Republika Makedonija na sednicata odr'ana na 11.06.2004 godina go donese Prostorniot plan na Republika Makedonija kako najvisok, strate{ki, dolgoro~en, integralen i razvoen dokument, zaradi utvrduvawe na ramnomeren i odr'liv prostoren razvoj na dr'avata, opredeluvawe na namenata, kako i ureduvaweto i koristeweto na prostorot.

So Prostorniot plan se utvrduvaat uslovite za humano 'iveewe i rabota na gra|anite, racionalnoto upravuvawe so prostorot i se obezbeduvaat uslovi za sproveduvawe na merki i aktivnosti za za{tita i unapreduvawe na 'ivotnata sredina i prirodata, za{tita od voeni dejstvija, prirodni i tehnolo{ki katastrofi.

Imaj}i ja predvid va'nosta na Prostorniot plan, so donesuvaweto na Planot se donese i Zakon za sproveduvawe na Prostorniot plan na Republika Makedonija (Sl. vesnik br. 39/04).

So Zakonot se ureduvaat uslovite na~inite i dinamikata na sproveduvaweto na Prostorniot plan, kako i pravata i odgovornostite na subjektite vo sproveduvaweto na Planot.

Zakonot za sproveduvawe na Prostorniot plan na Republika Makedonija, se zasnova vrz slednite osnovni na~ela:

- javen interes na Prostorniot plan na Republika Makedonija;
- edinstven sistem vo planiraweto na prostorot;
- javnost vo sproveduvaweto na Prostorniot plan;
- strate{kiot karakter na prostorniot razvoj na dr'avata;
- sledewe na sostojbite vo prostorot;
- usoglasuvawe na strate{kite dokumenti na dr'avata i site zafati i intervencii vo prostorot;
- koordinacija na Prostorniot plan na Republika Makedonija, so drugite prostorni i urbanisti~ki planovi i drugata dokumentacija za planirawe i ureduvawe na prostorot, kako i so subjektite za vr{ewe na stru~ni raboti vo sproveduvaweto na Planot.

Sproveduvaweto na planot podrazbira zadol'itelno usoglasuvawe na soodvetnite strategii, osnovi kako i drugite razvojni programi i site vidovi na planovi, so Prostorniot plan.

Spored ~len 4 od ovoj Zakon, Prostorniot plan, se sproveduva so izgotvuvawe i donesuvawe na prostorni planovi na regioni, prostorni planovi na podra~ja od poseben interes, prostoren plan na op{tina, na op{tinite vo gradot Skopje i na Gradot Skopje, kako i so urbanisti~ki planovi za naselenite

mesta i druga dokumentacija za planirawe i ureduvawe na prostorot, predvidena so zakon.

Za izrabotka i donesuvawe na planovite od stav 2 na ovoj ~len, Ministerstvoto nadle‘no za rabotite na prostornoto planirawe, izdava Re{enie za Uslovi za planirawe na prostorot.

Uslovite za planirawe na prostorot, spored ovoj Zakon, sodr‘at op{ti i posebni odredbi, nasoki i re{enija od planskata dokumentacija od povisoko nivo i grafi~ki prilog ili prilozi koi gi prika‘uvaat re{enijata na Planot.

Uslovite za planirawe na prostorot se nameneti za izrabotka na UPVNM za stopanski kompleks na lokalitet so povr{ina od 9,8 ha koj se nao|a na m.v. "Ba~iite", KO Kamenica i KO Lukovica vo op{tina Makedonska Kamenica. Vo ramkite na kompleksot se predviduvaat sodr`ini so namena G2 - lesna i nezagaduva~ka industrija, G3 - servisi i G4 - stovari{ta.

Uslovite za planirawe treba da pretstavuvaat vlezni parametri i smernici pri planiraweto na prostorot i postavuvawe na planskite koncepcii i re{enija po site oblasti relevantni za planiraweto na prostorot, obraboteni vo soglasnost so Prostorniot plan na R. Makedonija.

Osnovni opredelbi na Prostorniot plan na Republika Makedonija

Osnovnata strate{ka opredelba na Prostorniot plan na Republikata e ostvaruvawe na povisok stepen na vkupnata funkcionalna integriranost na prostorot na dr‘avata i obezbeduvawe uslovi za zna~itelno pogolema infrastrukturna i ekonomska integracija so sosednite i ostanatite evropski zemji. Ostvaruvaweto na povisok stepen na integriranost na prostorot na Republikata podrazbira namaluvawe na regionalnite disproporcii, odnosno kvalitativni promeni vo prostornata, ekonomskata i socijalnata struktura.

Vo investicionite odluki za materijalnoto proizvodstvo, striktno se po~ituvaat lokacionite, tehno-ekonomskite i kriteriumite za za{tita na ‘ivotnata sredina, koi se usvoeni na nacionalno nivo. Edna od osnovnite celi na Prostorniot plan se odnesuva na racionalno koristewe i za{tita na prirodnite resursi, iskoristuvawe na pogodnostite za proizvodstvo i locirawe na prerabotkata na prostori vrzani so mestoto na odgleduvawe ili iskoristuvawe.

Me|u prioritetnite opredelbi na Prostorniot plan e za{titata na zemjodelskoto zemji{te, a osobeno striktno ograni~uvawe na transformacijata na zemji{teto od I-IV bonitetna klasa za nezemjodelsko koristewe, kako i za~uvuvawe na kvalitetot i prirodnata plodnost na zemji{teto.

Vo naporite za unapreduvawe na kvalitetot na ‘iveeweto vo Republikata, posebno te‘i{te se stava na unapreduvaweto i za{titata na ‘ivotnata sredina.

Sostojbata na ‘ivotnata sredina i ekolo{kite barawa se va‘en faktor na ograni~uvawe vo planiraweto na aktivnostite, zaradi {to e neophodna procena na vlijanijata vrz ‘ivotnata sredina. Posebno zna~ewe imaat za{titata i promocijata na vrednite prirodni bogatstva i pogolemite podra~ja so posebna namena i so prirodni vrednosti, va‘ni za biodiverzitetot i kvalitetot na ‘ivotnata sredina, kako i za{titata i promocijata, ili

soodvetniot tretman na kulturnoto bogatstvo soglasno so negovata kulturolo{ka i civilizaciska va'nost i zna~ewe.

Prirodni i klimatski karakteristiki

Prirodnite karakteristiki na edno podra~je pretstavuvaat zbir na vrednosti i obele'ja sozdadeni od prirodata, bez u~estvo i vlijanie na ~ovekot. Tie gi opfa}aat: geografskata i geoprometnata polo'ba na podra~jeto, reljefnite karakteristiki, geolo{ki, pedolo{ki, hidrografski, seizmi~ki, klimatski i dr.

Uslovi za planirawe na prostorot se nameneti za izrabotka na UPVNM za stopanski kompleks na lokalitet so povr{ina od 9,8 ha koj se nao|a na m.v. "Ba~iite", KO Kamenica i KO Lukovica, op{tina Makedonska Makenica. Vo ramkite na kompleksot se predviduvaat sodr'ini so namena G2 - lesna i nezagaduva~ka industrija, G3 - servisi i G4 - stovari{ta.

Klima-Klimata vo Op{tina Del~evo e kontinentalna isto~no-evropska so modificiran pluviometriski re'im. Prose~nata godi{na temperatura vo regionot iznesuva 10,7°S, so apsoluten minimum od -26°S i apsoluten maksimum od 37°S, dodeka na planinite prose~nata godi{na temperatura pa|a do 3,5°S. Najtopol mesec e avgust, a najstuden e mesec januari. Proletta e sekoga{ postudena od esenta. Treba da se napomene deka so zgolemuvawe na nadmorskata viso~ina za sekoj 100 metri, se namaluva temperaturata za 0,6^{0}S.

Vo vegetacioniot period denovi so temperatura povisoka od 10°S ima 191 den vo tekot na godinata. Vakvata povolna klima ovozmo'uva vireewe na razni rastenija, a voedno pretstavuva i mnogu pogoden priroden uslov za razvoj na turizmot vo ovoj kraj.

Sredno mese~nite temperaturi na vozduhot za period od 30 godini se sledni: prose~no mese~na temperatura na dekemvri e 0,4°S, januari 0,6°S, fevruari 1,3°S, mart 5,3°S, noemvri 6,4°S, a najtopli prose~no mese~ni temperaturi ima vo juli 21,7°S, avgust 21,1°S, juni 19,2°S, septemvri 17,5°S. Godi{nata amplituda iznesuva 22,3°S. Ovie podatoci ni uka'uvaat deka vo ovoj reon ima dosta son~evi denovi. Son~evite denovi se zastapeni vo vegetacioniot period od mesec april do mesec septemvri. Prose~nata godi{na temperatura vo Del~evo iznesuva 10,7°S, so apsoluten minimum od -26°S i apsoluten maksimum od 37°S.

Prose~no godi{no ima 107 vedri denovi 177 obla~ni i 81 tmurni denovi. Prose~no godi{no ima 19 maglivi denovi.

Vetrovi-Od ru'ata na vetrovi mo'e da se zabele'i deka najgolema za~estenost na veter ima od severniot pravec so ~estina od 165‰ i brzina od 2,6m/s, pa od jug 114‰ i brzina od 2,4m/s, pa zapadniot vetar so 70‰ i brzina od 2,2m/s, jugoisto~niot vetar so ~estina od 68‰ i brzina od 2,6m/s, isto~niot 64‰ i brzina od 1,6m/s, jugozapadniot 63‰ i brzina od 2,6m/s, severozapadniot 61‰ i brzina od 2,7m/s i severoisto~niot so ~estina od 51‰ i brzina od 2,7m/s.

Mrazevi-Mrazniot period trae 193 dena, a prose~no posleden proleten mraz se javuva do 24-04, a apsolutno posleden e zabele'an na 08-06-1962 godina. Prose~no prv esenski mraz e na 13-10, a apsolutno prv esenski mraz e zabele'an na 07-09-1976god. Godi{na suma na sne'ni vrne'i e 22 dena od noemvri do mart.

Vrne`i-Prose~nite godi{ni koli~ini na vrne‘i vo regionot iznesuvaat 553,3 mm, a na planinite nad 1.600 m.n.v. i do 1.000 mm. Vrne‘ite, i ako se relativno mali, nivniot raspored vo vegetacioniot period (april-septemvri) e povolen i iznesuva nad 50% od vkupnite godi{ni vrne‘i. Najvrne‘liv e mesec Maj so 66,3 mm pa potoa noemvri so 64,8 mm, pa juni so 53,6 mm, a najsu{en e januari so 34,3 mm. Prose~no godi{na vla‘nost na vozduhot e 75%.

Ekonomski osnovi na prostorniot razvoj

Konceptot na planiran razvoj i prostorna razmestenost na ekonomskite aktivnosti vo Prostorniot plan na Republika Makedonija se temeli na definiranite celi na ekonomskiot razvoj vo "Nacionalnata strategija na ekonomskiot razvoj", opredelbite za racionalno koristewe na potencijalite i pogodnostite na razvojot, postavenosta na sistemot na naselbi, kako i politikata za poramnomerna i poracionalna prostorna organizacija na ekonomskite dejnosti.

Spored nivoto na razvienosta na ekonomskata struktura, fazata od razvojot vo koja se nao|a ekonomijata, stepenot na raspolo‘ivosta na faktorite, ekonomskite sostojbi i ekonomskata pozicija na Republika Makedonija vo svetot, idniot razvoj na makedonskata ekonomija e determiniran od nasokite i kombinacijata na investiciite so drugite razvojni faktori vo Dr‘avata.

Prostornata organizacija na ekonomskite dejnosti bazira na objektivnite faktori spored koi vrz osnova na odlukite na oddelnite sopstvenici i menaxeri i planskite predviduvawa i odlukite na op{todr‘avnite organi ili organite vo lokalnata samopuprava, razmestuvaweto se ostvaruva kako disperzija vo prostorot i kako koncentracija na stopanstvoto na oddelni mesta. Pri dominacija na pazarot i privatnata sopstvenost vo ekonomskiot sistem, vistinskoto re{enie se nao|a vo kombinacija na koncentracijata i disperzijata, kako komplementarni priodi vo razvojot i prostornata razmestenost na ekonomskite dejnosti.

So razmestuvaweto na ekonomskite kapaciteti i so aglomeriraweto na naselenieto vo prostorot, se formiraat centri-polovi na razvojot kako {to e gradot Makedonska Kamenica so gravitaciono vlijanie vrz prostorot za koj se nameneti Uslovite za planirawe.

Polovite na razvoj gi formiraat oskite na razvojot koi vo minatoto se formirale vo zavisnost od geografskite karakteristiki na prostorite, t.e. spored reljefot, te~enijata na rekite, a vo dene{no vreme pozna~ajni stanaa delovnite odnosi, me|u~ove~kite komunikacii, kako i izgradenite infrastrukturni sistemi i stopanski kapaciteti.

So Prostorniot plan na R. Makedonija definirani se pet oski na razvoj od koi relevantna za op{tinata Makedonska Kamenica na ~ij prostor pripa|a lokacijata za izgradba na stopanski kompleks e "Ju‘nata razvojna oska" koja {to dosega e retko spomenuvana, no vo idnina so efektuiraweto na site pretpostavki za razvoj, }e go potvrduva svoeto zna~ewe. Oaa razvojna oska gi povrzuva gradovite: Struga - Ohrid - Resen - Bitola - Prilep - Kavadarci - Negotino - [tip - Ko~ani - Del~evo i prodol‘uva kon Blagoevgrad vo R. Bugarija, a na zapad prodol‘uva kon Elbasan vo R. Albanija.

Site oski koi se zacrtani so Prostorniot plan na Dr'avata }e se imaat predvid za prostornata organizacija, a vo prv red za modernizacijata na pati{tata, za izgradbata na dalekuvodi, gasovodi itn. Pri sproveduvaweto na strategijata za organizacija i koristewe na prostorot za stopanski aktivnosti, re{enijata vo prostorot treba da ovozmo'at pogolema atraktivnost na prostorot, za{tita na prirodnite i sozdadeni resursi i bogatstva, soobra}ajno i informati~ko povrzuvawe, lokaciona fleksibilnost i po~ituvawe na objektivnite faktori na razvojot.

Realizacijata na UPVNM za stopanski kompleks na lokalitet so povr{ina od 9,8 ha koj se nao|a na m.v. "Ba~iite", KO Kamenica i KO Lukovica vo op{tina Makedonska Kamenica. Vo ramkite na kompleksot se predviduvaat sodr`ini so namena G2 - lesna i nezagaduva~ka industrija, G3 - servisi i G4 - stovari{ta, }e bide vo funkcija na razvoj na lokalnata ekonomija i soglasno opredelbite na Prostorniot plan na R. Makedonija treba da bide postavena vrz principite za za{tita na `ivotnata sredina i odr`liv lokalen i nacionalen razvoj.

Edna od planskite opredelbi utvrdeni so Prostorniot plan na Republika Makedonija e racionalno koristewe na zemji{teto zaradi {to e neophodno pred zapo~nuvawe na site aktivnosti da se utvrdi ekonomskata i op{testvena opravdanost za zafa}awe na predlo'enata povr{ina od okolu 10 ha.

Koristewe i za{titata na zemjodelskoto zemji{te

Za~uvuvaweto, za{titata i racionalnoto koristewe na zemjodelskoto zemji{te e osnovna planska opredelba i glaven preduslov za efikasno ostvaruvawe na proizvodnite i drugite funkcii na zemjodelstvoto, a konfliktnite situacii koi }e proizleguvaat od razvojot na drugite stopanski i op{testveni aktivnosti }e se re{avaat vrz osnova na kriteriumi za globalna op{testveno-ekonomska racionalnost i opravdanost so {to }e se postignat slednite zacrtani celi:

- Zapirawe na tendenciite na prekumerna i stihijna prenamena na plodnite povr{ini vo neproduktivni celi;
- Zgolemuvawe na produktivnata sposobnost na zemjodelskoto zemji{te i podobruvawe na bonitetnata struktura na orabotlivite povr{ini vo funkcija na pogolemo proizvodstvo na hrana;
- Privremeno ili trajno isklu~uvawe od procesot na proizvodstvo na hrana na terenite kade koncentracijata na toksi~ni materii od soobra}ajni koridori vo zemji{teto, vozduhot i vodata se nad dozvolenite normi;
- Rekultivirawe i vra}awe na degradiranoto zemji{te vo zemjodelska namena so meliorativni i agrotehni~ki zafati;
- Iskoristuvawe na komparativnite prednosti i pogodnosti na oddelni podra~ja i stopanstva za povisok stepen na finalizacija i zadovoluvawe na potrebite na prerabotuva~kite kapaciteti i nivna orientacija kon izvoz;
- Obezbeduvawe na materijalni i drugi uslovi za definirawe i realizacija na programata za reonizacija na zemjodelskoto proizvodstvo poradi racionalno iskoristuvawe na site prirodni

resursi, ~ove~ki potencijali i industriskoprerabotuva~ki kapaciteti.

Za optimalno iskoristuvawe na ekolo{kite i drugi uslovi, se predlaga da se koristi reonizacijata spored koja Republika Makedonija e podelena vo 6 zemjodelsko-stopanski reoni i 54 mikroreoni. Stopanskiot kompleks za koj se izdavaat Uslovi za planirawe na prostorot za irabotka na UPVNM se nao|a na mv Ba~iite KO Kamenica i KO Lukovica op{tina Makedonska Kamenica i opfa}a povr{ina od 9,8 ha. Vo ramkite na kompleksot se predviduvaat sodr'ini so namena G2 lesna i nezagaduva~ka industrija, G3-servisi i G4 stovari{ta. Lokacijata se naoga vo Isto~niot reon so 8 mikroreoni.

Pri izrabotka na planskata dokumentacija, neophodno e vospostavuvawe i po~ituvawe na efikasna kontrola na koristeweto i ureduvaweto na zemji{teto i utvrduvawe na normite i standardi za gradba.

Pri izrabotka na planskata dokumentacija lokaciite za site sodr`ini treba da se baraat isklu~ivo na povr{ini od poslabi katastarska klasa (nad **II** kategorija). Prioritete za{titata na zemjodelskoto zemji{te i ograni~uvawe na transformacija na zemji{teto od **I**-va i **II**-ra klasa vo nezemjodelsko zemji{te.

Vrz osnova na Zakonot za zemjodelsko zemji{te (Sl. vesnik na RM br. 135/07 i 18/11), prenamena na zemjodelsko zemji{te se regulira so ~lenovite 48, 49, 51, 51-a i 52.

Pri zafa}awe na novi zemjodelski povr{ini predvideni so Programata za izrabotka na urbanisti~ki planovi ili drug planski dokument predviden soglasno Zakonot za prostorno i urbanisti~ko planirawe, potrebno e da se pribavi soglasnost za trajna prenamena od Vladata na Republika Makedonija, na predlog na Ministerstvoto.

Soglasno ^len 49, pri zafa}awe na novi zemjodelski povr{ini od I i II katastarska klasa predvideni so Programata za izrabotka na urbanisti~ki planovi, baraweto za soglasnost go podensuva: edinicata na lokalnata samouprava za izrabotka na urbanisti~ki planovi, odnosno investititorot za izrabotka na dr`avna urbanisti~ka planska dokumentacija i lokalna urbanisti~ka planska dokumentacija.

Vodni resursi i vodostopanska infrastruktura

So cel da se sogledaat raspolo`ivite vodni resursi soglasno Prostorniot plan na Republika Makedonija, na teritorijata na Republikata vo trite osnovni slivovi na rekite Vardar, Strumica i Crn Drim definirani se 15 vodostopanski podra~ja (VP): VP "Polog", "Skopje", "Treska", "P~iwa", "Sreden Vardar", "Gorna Bregalnica", "Sredna i Dolna Bregalnica", "Pelagonija", "Sredna i Dolna Crna", "Dolen Vardar", "Dojran", "Strumica", "Prespa", "Ohridsko - Stru{ko"i "Debar".

Prostorot na koj se predviduva izgradbata na stopanski kompleks za lesna i nezagaduva~ka industrija na m.v. Ba~iite, KO Kamenica i KO Lukovica, op{tina Makedonska Kamenica se nao|a vo vodostopanskoto podra~je (VP) "Gorna Bregalnica" koe go opfa}a slivot na gorniot tek na rekata Bregalnica od izvori{nata zona do branata "Kalimanci".

Kolku vodite vo odreden prostor mo‘e da se smetaat za "voden resurs" zavisi od mo‘nosta za nivno iskoristuvawe, odnosno od mo‘nosta za realizirawe na vodostopanski re{enija so koi vodite }e se iskoristat za pokrivawe na potrebite od voda za naselenieto, zemjodelstvoto, industrijata i za{titata na ‘iviot svet. Vodata kako "resurs" ja ima mnogu pomalku od "prisutnite vodi" {to treba da se ima sekoga{ vo predvid pri planiraweto za nejzino iskoristuvawe.

Za iskoristuvawe na postojniot hidrolo{ki potencijal vo VP "Gorna Bregalnica" izgradeni se akumulaciite "Berovsko Ezero" na Ratevska Reka i "Kalimanci" na rekata Bregalnica. Akumulacijata "Berovsko Ezero" e so korisen prostor od $9h10^6m^3$ i so namena za navodnuvawe, vodosnabduvawe i kontrola na poplavi. Akumulacijata "Kalimanci" na rekata Bregalnica ima korisen prostor od $120h10^6m^3$ i nejzinite vodi se nameneti za navodnuvawe, vodosnabduvawe, energetika, kontrola na poplavi, zadr{ka na nanos i obezbeduvawe biolo{ki minimum.

Vo naredniot period vo ova VP se predviduva izgradba i na akumulacija "Razlovci" so vkupen volumen od $52h10^6m^3$ na rekata Bregalnica ~ija namena }e bide proizvodstvo na energija, obezbeduvawe voda za navodnuvawe, za{tita od poplavi i zadr{ka na nanosi.

Stopanskiot kompleks se nao|a vo slivot na akumulacijata Kalimanci. Zaradi zna~eweto i va‘nosta na akumulaciite kako postojan izvornik na voda, sekoj subjekt e dol‘en vo tekot na svoite aktivnosti da se odnesuva vnimatelno i racionalno vo koristeweto na vodite, da go spre~uva zagaduvaweto na vodite i da izbegnuva kakvi bilo negativni efekti i nepoznati rizici za ~ovekovoto zdravje i za‘ivotnata sredina.

Vo idniot razvoj na prostorot zaradi za{tita na bregovite na akumulacijata od lizgawe na terenot, pojava na erozija ili sozdavawe na suvodolici i poroi ne se dozvoluva izvedba na raboti koi bi mo‘ele da gi smenat prirodnite uslovi vo okolinata na akumulacijata (se~ewe na drva i uni{tuvawe na vegetacijata na bregovite i sl.).

Vo idniot razvoj za za{tita na prostorot od golemi vodi i erozija aktivnostite treba da se naso~at kon:

- Prevzemawe na {umsko meliorativni merki vo slivovite na rekite koi se vlivaat vo akumulacijata;
- Ureduvawe i oplemenuvawe na degradiranite re~ni korita;
- Odr‘uvawe i unapreduvawe na krajbre‘nata vegetacija

Soglasno Prostorniot plan na Republika Makedonija osnovna cel vo razvojot na vodostopanstvoto e obezbeduvawe na dovolna koli~ina na kvalitetna voda, prvenstveno za vodosnabduvawe na naselenieto i prehranbenata industrija.

Bidej}i izvornicite na voda i vodostopanskite sistemi vo odnos na drugite sistemi imaat postrogi barawa vo pogled na razvojot i za{titata, pri obezbeduvaweto na potrebnite koli~ini na voda za stopanskiot kompleks potrebno e primena na merkite za nivna za{tita:

- Oformuvawe na za{titni zoni okolu izvornicite na voda;
- Sinhronizirana izgradba na vodostopanskite objekti so koi se ovozmo‘uva pove}e korisnici da se snabduvaat so kvalitetna voda;

Dolgoro~noto re{avawe na obezbedenost so voda i koristeweto na vodite i za{tita na vodite, treba da se odviva vo nasoka na:

- Spre~uvawe na parcijalni re{enija koi }e go ote'nuvaat ili onevozmo'uvaat razvojot na novi vodostopanski re{enija;
- Zapirawe na trendot na vlo{uvawe na kvalitetot na povr{inskite i podzemnite vodi;
- Podobruvawe na kvalitetot na vodite do nivo na zakonski propi{aniot kvalitet.

Eden od osnovnite prioriteti vo za{titata na 'ivotnata sredina e za{tita na podzemnite i povr{inskite vodi. Za taa cel potrebno e izgradba na kanalizaciski sistemi za prifa}awe i pre~istuvawe na otpadnite vodi.

Za da se za{titat podzemnite i povr{inskite vodi od zagaduvawe od otpadni vodi potrebno e striktno da se sproveduva principot za za{tita na kvalitetot na vodite na samite izvori{ta na zagaduvawe preku:

- Izgradba na separaciski kanalizaciski sistem vo granicite na planskiot opfat;
- Otpadnite vodi pred da se ispu{tat vo recipientot mora da bidat podlo'eni na tretman na pre~istuvawe, odnosno da bidat dovedeni do kvalitet prema "Uredbata za kategorizacija na vodotecite, ezerata, akumulaciite i podzemnite vodi".

Energetski izvori i energetska infrastruktura

Vo odnos na energetikata i energetskata infrastruktura so Prostorniot plan na R. Makedonija se definiraat sostojbite, potrebite i na~inite na zadovoluvawe na potro{uva~kata na raznite vidovi na energija vo Makedonija. Pri toa, prioritet se dava na namaluvawe na uvoznata zavisnost na energenti i energija, odnosno zadovoluvawe na potro{uva~kata so doma{no proizvodstvo. Za uramnote'uvawe na potro{uva~kata i prenosot na elektri~nata energija vo site delovi na Makedonija se planira podobruvawe na kvalitetot i doverlivosta na rabotata na elektroprenosnata mre'a.

Na samata ju'na granica od stopanskiot kompleks minuva 110kV vod M.Kamenica-Berovo zaradi {to pri izrabotka na urbanisti~kata i proektna dokumentacija treba da se po~ituva "Pravilnik za tehni~ki normativi za izgradba na nadzemni elektroenergetski vodovi so nominalen napon od 1 kV do 400 kV" (Sl.list na SFRJ br.65/1988 god.).

Ne se planiraat novi prenosni vodovi vo ovoj region.

Gasovoden sistem- Prirodniot gas, so sega{nata potro{uva~ka, malku e zastapen vo energetskiot sektor vo Makedonija. So negova zgolemena upotreba se voveduva ekolo{ki poprifatlivo gorivo koe so svojot hemiski sostav i visoka kalori~na mo}, predstavuva odli~na zamena za naftata, nejzinite derivati, jaglenot i drugite cvrsti goriva. Prirodniot gas ispu{ta pomalku {tetni materii vo odnos na drugite energenti, zaradi {to aerozagaduvaweto e svedeno na minimum.

Izgradeniot krak @idilovo-Skopje e del od me|unarodniot tranziten gasovoden sistem Rusija-Romanija-Bugarija-Makedonija. Se planira vo idniot period doizgradba na gasovodnata mre'a vo Makedonija i povrzuvawe so mre'ite na sosednite dr'avi {to }e ovozmo'i zgolemuvawe na sigurnosta vo

snabduvaweto na site regioni vo Makedonija, no i uramnote‘uvawe na potro{uva~kata vo tekot na celata godina.

So sega{nata izgradenost na gasovodot, korisnicite ovoj region nemaat mo‘nost da se priklu~at. So razvoj na gasovodniot sistem planirano e da se izgradi delnica Razlovci-Del~evo so {to }e se sozdadat povolni uslovi za koristewe na gasot i vo ovoj region. To~nata trasa na ovoj gasovod seu{te ne e utvrdena.

Naselenie

Utvrduvaweto na konceptot na prostornata organizacija, ureduvaweto i koristeweto na teritorijata na Republikata, a vo kontekst na toa i stopanskata struktura, zavisi od razvojot, strukturnite promeni i prostornata distribucija na naselenieto.

Vrz osnova na prognoza za brojot, strukturata, tempoto na raste‘ot, kriteriumite za razmestuvawe i podvi‘nosta, treba da se poka‘e prostorno-vremenskata komponenta na ostvaruvawe na idnata organizacija i ureduvawe preku demografskiot aspekt.

Demografskite proekcii, koi na planiraweto mu davaat nova dimenzija, poka‘uvaat ili treba da poka‘at, kako vo idnina }e se formira naselenieto, negoviot raboten kontingent (rabotna sila) i doma}instvata i kako treba da pridonesat kon sestrano soglеduvawe na idnata sostojba na naselenieto kako proizvoden del, potro{uva~ i upravuva~ - kreator.

Trgnuvaj}i od opredelbata deka populaciskata politika preku sistem na merki i aktivnosti treba da vlijae vrz prirodniot prirast, se ocenuva deka za obezbeduvawe na planski razvoj i izlez od sostojbata na nerazvienost se nametnuva vodeweto aktivna populaciska politika vo soglasnost so mo‘nostite na socio-ekonomski razvoj na Republikata. Vo ovie ramki treba da se vodi edinstvena populaciska politika so diferenciran pristap i merki po oddelni podra~ja, so cel da se postigne optimalizacija vo koristeweto na prostorot i resursite, humanizacija na uslovite za semejniot i op{testveniot ‘ivot na naselenieto, namaluvawe na migraciite, kako i sozdavawe na uslovi za poramnomeren regionalen razvoj na Republikata.

Spored podatocite od Popisot na naselenieto, doma}instvata i stanovite sproveden vo 2002 god. vkupniot broj na `iteli vo op{tinata Makedonska Kamenica na ~ij prostor se nao|a predmetnata lokacija, iznesuva 8110 `iteli, od koi 38.3% pretstavuva raspolo`iva rabotna sila koja e zna~aen potencijal za idniot razvoj na ovoj kraj.

Kako demografska ramka, naselenieto e zna~ajna kategorija koja treba da se ima vo predvid pri aproksimacijata na potencijalnite rabotni resursi i potencijalnite potro{uva~i i korisnici na site vidovi uslugi.

Urbanizacija i sistem na naselbi

Urbanizacijata kako slo‘en, dinami~en proces treba da pretstavuva osnovna ramka i vlijatelen faktor vo naso~uvaweto na dolgoro~niot prostoren razvoj na Republika Makedonija.

Uslovite za planirawe na prostorot za izrabotka na UPVNM za stopanski kompleks na lokalitet so povr{ina od 9,8 ha koj se nao|a na m.v.

"Ba~iite", KO Kamenica i KO Lukovica, op{tina Makedonska Kamenica, bi trebalo da predizvika pozitivni impulsi i efekti vrz celoto neposredno okru‘uvawe od aspekt na povisoka organizacija, infrastrukturna opremenost i uredenost na prostorot i se razbira ekonomski efekti manifestirani preku privlekuvawe na nova rabotna sila i vrabotuvawe, dokolku e bazirana vrz principite na odr‘liv razvoj i se odlikuva so maksimalno po~ituvawe i vgraduvawe na normativite i standardi za za{tita na ‘ivotnata sredina.

Vakvite i sli~ni inicijativi na soodveten na~in se vgradeni vo osnovnite celi na urbanizacijata i razvoj i ureduvawe na selskite naselbi, definirani vo Prostorniot plan na Republika Makedonija:

- Seopfaten, ramnomerno teritorijalno raspredelen razvoj na celata teritorija;
- Intenzivirawe na funkcionalnite vrski vo domenot na stopanstvoto i uslugite pome|u sosednite centri so koordinirano, zaedni~ko organizirawe na aktivnostite;
- Sozdavawe uslovi za nepre~eno vr{ewe na osnovnite ~ovekovi aktivnosti (funkcii), obezbeduvawe visok stepen na za{tita na ‘ivotnata sredina i zapazuvawe na principite na odr‘liv razvoj.

Prostorniot plan vo delot na naselbi i sistem na naselbi se zalaga za premin od kvantitativna vo kvalitativna faza na urbanizacija vo koja }e bidat intenzivirani pozitivnite promeni vo prostorno-fizi~kiot i funkcionalen razvoj na neselenite mesta i infrastrukturnata ekipiranost na prostorot.

Efikasnata infrastrukturna opremenost na gradovite i okolnite mesta, treba da bide faktor za gravitacisko vlijanie i povrzanost so po{irokoto okru`uvawe.

Domuvawe

Vo planskite opredelbi i nasoki na Prostorniot plan so koncepcijata na domuvaweto za idniot period se nadminuva dosega{nata polarizacija na urbaniot razvoj koja dovede do sozdavawe na golemi urbani centri koi stanaa ‘ari{ta na stopanskiot razvoj {to gi zgolemi nivnite stanbeni infrastrukturni i drugi potrebi dodeka ruralnite naselbi naselenieto gi napu{ta{e privle~eno od mo}ta na golemite gradovi.

Vo toj smisol vo tretiraweto na domuvaweto kako edna od osnovnite funkcii na naselbite, e primeneta koncepcijata na policentri~en razvoj kako poseben tip na razvoen resurs, {to e osobeno bitno za nerazvienite podra~ja kako novi ‘ari{ta na razvojot. Su{tinata na ovoj pristap e {to najmobilen element stanuva tehnologijata, a ne rabotnata sila. So toa postoe~kiot stanben fond kako eden od po~etnite razvojni resursi ovozmo‘uva jaknewe na postoe~kite i sozdavawe novi centri na razvojot vo funkcija na ostvaruvawe na policentri~en razvoj. Domuvaweto op{to, a stanbenata izgradba posebno predstavuva va‘na komponenta na socijalniot i op{to-stopanskiot razvoj, organizacija i ureduvawe na prostorot i podignuvawe na ‘ivotniot standard na naselenieto. Utvrdenite globalni pravci vo dolgoro~niot stopanski razvoj i idnata prostorna organizacija treba da vlijaat vo prv red na prostorno fizi~ki disproporcii vo oblasta na domuvaweto i stanbenata izgradba.

Vo toj kontekst ovaa inicijativa za izrabotka na UPVNM za stopanski kompleks na lokalitet so povr{ina od 9,8 ha koj se nao|a na m.v. "Ba~iite", KO

Kamenica i KO Lukovica, op{tina Makedonska Kamenica, e vo funkcija na konceptot, koj nudi kvalitetni uslugi vo funkcija na stopanskiot razvoj, a koj se bazira na populacijata i stanbeniot fond vo naselbite vo neposredna blizina.

Javni funkcii

Organizacijata na javnite funkcii, soglasno planiranata mre'a na naselbi, poa|a od postojnata mre'a na javnite funkcii vo regionot pod pretpostavka deka idniot razvoj na istite }e se razviva vo soglasnost so ekonomskite, institucionalnite i drugi promeni vo nego.

Organizirawe na mre'ata na javnite funkcii ovozmo'uva:

- dostapnost na funkciite do site gra|ani vo regionot;
- voedna~en kvalitet na pru'enite uslugi;
- aktivno u~estvo na gra|anite vo organizacija na rabotata na javnite funkcii;
- prilagodenost na programata na javnite slu'bi na lokalnite karakteristiki kako i mo'nost za izbor na modalitet i vid na usluga;

Razvojot na stopanstvoto i sistemot na naselbi , ekonomskiot razvoj, zgolemuvawe na stepenot na vrabotenost i sevkupnata urbanizacija na prostorot go uslovuva poramnomerniot razvoj na javni funkcii, kako potreba za pogolem izbor na zanimawa, potreba od soodvetno obrazovanie, kako i ostvaruvawe na zdravstvena i socijalna za{tita. Motivite, interesite i investicionite kriteriumi na privatnite investitori, razli~nite fondacii i drugi neprofitni asocijacii }e bidat, isto taka, zna~ajni za organizirawe na javnite funkcii na ova podra~je.

Predlo'enata lokacija za stopanski kompleks na lokalitet so povr{ina od 9,8 ha koj se nao|a na m.v. "Ba~iite", KO Kamenica i KO Lukovica, op{tina Makedonska Kamenica, potiknuva i ohrabruva lokalni i privatni inicijativi, za izgradba na novi sodr'ini od oblasta na javnite funkcii koj }e slu'at za potrebite na stopanstvoto. Taa e nadvor od urbaniot opfat na najbliskite naselbi i nema preporaki za organizacija na javni funkcii na nea, {to zna~i deka se isklu~eni i mo'nostite za bilo kakov konflikt pome|u dva tipa na funkcii.

Industrija

Razvojot i prostornata razmestenost na industrijata pretstavuva zna~aen faktor i dvi'e~ka sila za pottiknuvawe na razvojot na vkupnata ekonomija i modernizacija na oblastite od ekonomskiot i op{testveniot 'ivot. Efikasnoto i uspe{no sproveduvawe na nasokite i opredelbite za pottiknuvawe na razvojot na proizvodnite industriski dejnosti i nivno racionalno razmestuvawe vo prostorot gi determiniraat pozitivnite promeni i vo drugite segmenti na ekonomijata: porast na vrabotenosta, zgolemuvawe na bruto doma{niot proizvod, podobruvawe na 'ivotniot standard i dr.

Vo oblasta na industrijata, vo periodot po osamostojuvaweto na zemjata, nastanaa bitni promeni vo pogled na sopstvenosta, organiziranosta na rabotite

i prestruktuiraweto na proizvodstvoto {to se od osobeno zna~ewe za poefikasno stopanisuvawe i zgolemuvawe na proizvodstvoto.

Vrz osnova na soznanijata i opredelbite na nacionalnata strategija za ekonomski razvoj na Republika Makedonija (MANU, 1997), kako i vrz osnova na dosega{niot razvoj, a osobeno konceptot na odr'liv razvoj, osnovnite nasoki i strate{ki opredelbi na dolgoro~niot razvoj na industrijata se slednite: tehnolo{ko prestrukturirawe, izvozna orientacija na vode~kite sektori i granki; po{iroko voveduvawe i razvoj na ekolo{ki-prostorno prifatlivo industrisko proizvodstvo so razvoj na {tedlivi tehnologii (vo odnos na prirodnite resursi, energijata i gorivoto i rabotnata sila) i (ili) malootpadni (bezotpadni) tehnologii; zgolemuvawe na efikasnosta na proizvodstvoto; po~ituvawe na investicionite kriteriumi vrz baza na kontinuirano planirawe i prifa}awe na pazarnite kriteriumi na stopanisuvawe; strategija na razmestenost na industriskite kapaciteti koja ja respektira prostornata struktura na faktorite na razmestenosta, racionalniot raspored na materijalnite proizvodstveni fondovi, od aspekt na vkupniot prostor na Republikata i potrebite od kompleksen razvoj na oddelni teritorijalni edinici; razvoj na malite pretprijatija, zaradi ostvaruvawe na konceptot na decentraliziraniot razvoj i razmestenost na industrijata.

Razvojot na industrijata po oddelnite op{tini, osobeno pomalite, se o~ekuva da se ostvaruva so gradba na mali, fleksibilni kapaciteti i pogolema zastapenost me|u drugoto i na agroindustriskiot sektor.

Vrz ovie osnovi, vo naredniot period, industriskoto proizvodstvo se o~ekuva da bide zastapeno vo site op{tini i da ostvaruva raste' koj }e pridonese za zgolemuvawe na vrabotuvaweto, podobruvawe na uslovite za 'iveewe na gra|anite na po{irokiot prostor na zemjata.

Vo toj kontekst, realizacijata na UPVNM za stopanski kompleks na lokalitet so povr{ina od 9,8 ha koj se nao|a na m.v. "Ba~iite", KO Kamenica i KO Lukovica vo op{tina Makedonska Kamenica kade se predviduva izgradba me|udrugoto i na objekti od klasa na nameni G2-lesna i nezagaduva~ka industrija, }e pretstavuva pridones za razvoj na lokalnata industrijata, no pod uslov po~ituvawe i primena na principite na za{tita na `ivotnata sredina.

Soobra}aj i vrski

Komunikaciskata mre'a na Republika Makedonija, so~ineta od pove}e komunikaciski potsistemi, e etablirana preku sistemot za soobra}aj i vrski vrz ~ija osnova, pome|u drugoto, se temeli i organizacijata na prostorot na dr'avata. Komunikaciskite sistemi vo Republika Makedonija, koi se od osobeno zna~ewe za razvojot na ekonomskite aktivnosti, se o~ekuva da se podobruvaat, unapreduvaat i da se razvivaat vo dve nasoki na razvoj na komunikaciite:

- eksternoto povrzuvawe na dr'avata (strate{ki koridori);
- internoto povrzuvawe vo dr'avata (regionalni i lokalni potrebi).

Osnova za eksternoto povrzuvawe na dr'avata se definiranite komunikaciski koridori soglasno me|unarodnite konvencii i preporaki, {to

voedno se i osnova za orientacija kon evropskite i balkanskite opredelbi za ekonomski i tehnolo{ki komunikacii, {to e od osobeno zna~ewe za izvozot.

Osnovata za internoto povrzuvawe vo dr'avata odnosno planirawe i razvoj na patnata mre'a na R. Makedonija se bazira na kategorizacija na pati{tata, na strate{ki definirani me|unarodni koridori za paten soobra}aj, na dosega izgradenata evropska patna mre'a-TEM so "E" oznaka na pati{tata, na dosega izgradenata magistralna i regionalna patna mre'a, kako i na opredelbite od dolgoro~nata strategija za razvoj.

Mre'ata na pati{ta "E" oznaka {to gi definira me|unarodnite koridori za paten soobra}aj niz Republikata se: E-65, E-75, E-850, E-871.

Spored Prostorniot plan na Republika Makedonija (2002 - 2020 g.) avtopatskata i magistralna patna mre'a relevantna za predmetniot prostor e:

- M-5 - (Krstosnica Podmoqe-Ohrid-Resen-Bitola-Prilep-Veles-Babuna-krstosnica Otovica-[tip-Ko~ani-Del~evo-BG-Zvegor), so (Krak Bitola-krstosnica Kukure~ani-GR-Mexitlija)

Vrz osnova na Odlukata za kategorizacija na dr`avnite pati{ta (Sl. Vesnik broj 133/11, 150/11 i 20/12) ovoj magistralen paten pravec se preimenuva so oznakata:

- A3 - (Krstosnica Trebeni{te-vrska so A-2-krstosnica Podmoqe-Ohrid-Kosel-Resen-Bitola-Prilep-Veles-[tip-Ko~ani-Del~evo-granica so Bugarija-grani~en premin Ramna Niva), delnica Bitola-krstosnica Kukure~ani-granica so Grcija-grani~en premin Mexitlija-delnica Kosel-vrska so A-3-Ohrid-granica so Albanija-GP Qubani{ta)

Vo idnata patna mre'a na R. Makedonija, osnovnite patni koridori }e gi sledat ve}e tradicionalnite pravci vo nasoka sever-jug (koridor 10), odnosno istok-zapad (koridor 8), {to se vkrstosuvaat vo prostorot pome|u gradovite: Skopje, Kumanovo i Veles. Na toj na~in del od magistralnite pati{ta vo Republika Makedonija }e formiraat tri osnovni patni koridori, {to treba da se izgradat so tehni~ki i eksploatacioni karakteristiki kompatibilni so sistemot na evropskite avtopati{ta (TEM):

- sever-jug: M-1 (Srbija - Kumanovo - Veles - Gevgelija - Grcija)
- istok-zapad: M-2 i M-4 (Bugarija-Kriva Palanka-Kumanovo-Skopje-Tetovo-Struga-Albanija i krak Skopje - Srbija)
- istok-zapad: M-5 (Bugarija - Del~evo - Ko~ani - [tip - Veles - Prilep - Bitola - Resen - Ohrid- Trebeni{ta- M4 (krak Bitola - granica so Grcija)

Na avtopatskata i magistralnata patna mre'a se nadovrzuvaat regionalnite pati{ta, {to zaedno so lokalnite kategorizirani pati{ta }e ja so~inuvaat patnata mre'a na Republika Makedonija. Relevanten regionalen paten pravec za predmetnata lokacija spored Prostorniot plan na Republika Makedonija (2002 - 2020 g.) e:

- R-208 - (Vrska so M-2 - Toranica - Makedonska Kamenica - vrska so M-5)

Vrz osnova na Odlukata za kategorizacija na dr`avnite pati{ta (Sl. Vesnik broj 133/11, 150/11 i 20/12) ovie regionalni patni pravci velguvaat vo grupata na regionalni pati{ta "R1" i se preimenuvaat so oznakata:

- R1210 - (Vrska so A2-Toranica-Sasa-Makedonska Kamenica-vrska so A3)

Dinamikata za realizacija na mre'ata, {to }e ovozmo'i celosno opslu'uvawe na Republika Makedonija, }e bide vo funkcija na soobra}ajnite potrebi (o~ekuvaniot obem na soobra}ajot), potrebite za integracija vo evropskiot paten sistem, kako i ekonomskata mo} na dr'avata, a trasite na me|unarodnite i magistralnite pati{ta, zadol'itelno }e pominuvaat nadvor od naselenite mesta i se predlaga da se re{avaat so denivelirano vkrstosuvawe so ostanatata patna mre'a.

Pri planirawe da se po~ituva za{titna zona na patot, soglasno Zakonot za javni pati{ta (Sl.v. na RM, br. 84/08, br. 52/09, br. 114/09, br.124/10, br.23/11 i br.53/11).

@elezni~ki soobra}aj-Koncepcijata za razvoj na `elezni~kiot sistem bazira na potrebata za modernizacija i pro{iruvawe na 'eleznicata vo celina, kako i povrzuvawe na 'elezni~kata mre'a na Republika Makedonija so soodvetnite mre'i na Republika Bugarija i Republika Albanija.

@elezni~kata mre'a na Republika Makedonija, vo planskiot period, treba da ja so~inuvaat: magistralni 'elezni~ki linii od me|unaroden karakter, regionalni linii i lokalni linii.

1. Magistralni 'elezni~ki linii od me|unaroden karakter:

- SR- Tabanovce-Skopje-Gevgelija-GR ..... 213,5 km
- SR - Blace-Skopje ..... 31,7 km
- SR -Kremenica-Bitola-Veles..... 145,6 km
- BG -Kriva Palanka-Kumanovo ..... 84,7 km
- AL-Struga-Ki~evo-Skopje ..... 143,0 km

Pokraj postojnite vrski Tabanovce i Blace na sever, odnosno Gevgelija i Kremenica na jug, }e se izvr{i i soodvetno povrzuvawe na istok kon Republika Bugarija, odnosno na zapad kon Republika Albanija, so {to }e se ovozmo'i celosno integrirawe na makedonskiot 'elezni~ki sistem so soodvetnite sistemi na sosednite dr'avi.

Vo planskiot period do 2020 god. me|udrugoto se o~ekuva razvoj na integralniot transport, odnosno tehni~ko-tehnolo{koto doopremuvawe na Makedonskite 'eleznici za izvr{uvawe na zada~ite i za vklu~uvawe vo me|unarodniot soobra}aj, {to e vo soglasnost so strategijata na razvojot na 'elezni~kiot soobra}aj i so realnite mo'nosti na Republika Makedonija.

Vozdu{en soobra}aj-Vozdu{nite pati{ta vo Republika Makedonija se integralen del od evropskata mre'a na vozdu{ni koridori so {irina od 10 nauti~ki milji vo koi kontrolirano se odvivaat preletite nad teritorijata na dr'avata.

Primarnata aerodromska mre'a vo Republika Makedonija treba da ja so~inuvaat vkupno 4 aerodromi za javen vozdu{en soobra}aj, i toa vo Skopje, Ohrid, Strumica i Bitola. Aerodromot vo Skopje da se osposobi za priem i otprema na interkontinentalni avioni (so prodol'uvawe na postojnata poletnosletna pateka, ili so izgradba na nov aerodrom na druga lokacija), aerodromot vo Ohrid da se rekonstruira vo povisoka-II kategorija, a novite aerodromi {to se predviduvaat vo Strumica i Bitola da bidat so dominantna namena za kargo transport na stoki.

Rekonstrukcija na skopskiot aerodrom, ili aktivirawe na lokacija za izgradba na nov aerodrom, koj }e mo‘e bez ograni~uvawe celosno da gi opslu‘uva site vidovi na patni~ki avioni, e opredelba koja }e proizleze po izrabotkata na Studijata za aerodromi.

Sekundarnata aerodromska mre‘a se predlaga da ja so~inuvaat sega{nite 5 rekonstruirani i tehni~ki doopremeni sportski aerodromi i vkupno 15 aerodromi za stopanska avijacija, od koi 7 novi. Pokraj toa treba da se uredat i okolu 20 tereni za dopolnitelen razvoj na vozduhoplovniot sport i turizam vo soglasnost so me|unarodnite propisi za vakov vid na aerodromi.

Telefonska mre`a - AD "Makedonski Telekomunikacii" za svoite korisnici obezbeduva {irok opseg na uslugi kako {to se: govorni uslugi, uslugi za prenos na podatoci, pristap do Internet, mobilni elektronski telekomunikacioni uslugi, javni govornici. Za da mo‘e da go sledi intenzivniot razvoj vo informati~kiot sektor, Makedonski Telekomunikacii elektronskite komunikaciski uslugi gi obezbeduva vrz osnova na sopstvena mre‘a so primena na najsovremeni tehnologii.

Korisnicite vo ova podra~je vo telekomunikaciskiot soobra}aj se priklu~eni preku telefonskata centrala vo Del~evo.

Mobilna telefonija-Korisni~ki kompanii za mobilna telefonija vo Makedonija se: T-Mobile, ONE i VIP. Tie vo svoite sekojdnevni razvojni aktivnosti vr{at:

- Kvalitetno mre‘no pokrivawe so mobilen signal na:
  - regioni, op{tini, naseleni mesta,
  - podra~ja od javen interes (kulturno-istoriski, sportski, stopanski, industriski, pograni~ni zoni i dr.)
  - soobra}ajna i transportna infrastruktura
- Izgotvuvawe na proekti za razvoj na GSM mre‘ata soglasno postoe~kata infrastruktura na terenot
- Usoglasuvawe na razvojnite planovi so oddelni institucii na dr‘avata (ministerstva, upravi i sl.).

Regionot celosno e pokriena so signal na mobilna telefonija na trite operatori.

Za{tita na `ivotnata sredina

Analizata na vlijanijata vrz ‘ivotnata sredina, kako preventiva, ima za cel da gi identifikuva mo‘nite problemi, da gi racionalizira tro{ocite i da napravi optimalen izbor na merkite za za{tita na ‘ivotnata sredina. Za razlika od "pasivniot" pristap, so koj se primenuvaat za{titni merki po nastanatiot problem, {to pretstavuva finansisko optovaruvawe na proizvoditelite, dava~ite na uslugi i op{testvoto vo celost, preventivnata za{tita na ‘ivotnata sredina se transformira vo element na razvoj i pojdovna osnova za globalnoto upravuvawe so ‘ivotnata sredina zasnovano na principite na odr`liviot razvoj. Odr‘uvaweto na kontinuitet vo sledeweto na sostojbite vo mediumite i oblastite na ‘ivotnata sredina, dava pretstava za trendot na promeni koi nastanale vo tekot na podolg vremenski period na analiziranoto podra~je, kako osnova za planirawe i predviduvawe na promenite koi bi mo‘elo

da se o~ekuvaat vo ‘ivotnata sredina vo vremenskata ramka na koja se odnesuva planskiot dokument.

Naru{uvaweto na prirodnite procesi vo ‘ivotnata sredina se javuva kako posledica na neracionalnoto iskoristuvawe na prirodnite resursi i ‘ivotniot prostor, preku: degradirawe na po~venite povr{ini pod dejstvo na prirodniot ili antropogeniot faktor; prenamena na zemjodelsko zemji{te so visoka bonitetna klasa za neproduktivni ili pomalku produktivni celi; primena na zastareni proizvodstveni tehnologii vo industrijata i t.n.

Merkite i aktivnostite koi se prevzemaat vo nasoka na racionalno iskoristuvawe na prostorot i za{titata na ‘ivotnata sredina, pri {to se zemeni vo predvid i posebnite interesi na prostornoto ureduvawe i razvoj se:

- Sproveduvawe na postojnite zakoni i propisi so koi se za{tituva prostorot, resursite i nacionalnoto bogatstvo,
- Organizirawe i ureduvawe na prostorot so cel da se postigne sevkupen razvoj, posebno vo odnos na:

• stopanisuvaweto na zemjodelskoto zemji{te, {umite, vodite i dr.

• za{titata na prirodnoto i sozdadenoto bogatstvo.

- Utvrduvawe na nasokata i kriteriumite za ureduvawe na prostorot nadvor od grade‘nite podra~ja so pomo{ na stru~ni upatstva od resorite na zemjodelstvoto, vodostopanstvoto, {umarstvoto i za{titata na ‘ivotnata sredina. Neophodno e da se posveti pogolemo vnimanie na planiraweto na infrastrukturnite koridori i objekti so prioritetno koristewe na postojnite trasi i pomalku vredni prostori.

Zakonskata regulativa, vrz osnova na koja se ureduva oblasta, od aspekt na za{titata na ‘ivotnata sredina i koja e potrebno da se primeni pri izrabotka na Urbanisti~kiot plan von naseleno mesto e slednata:

- Zakonot za ‘ivotna sredina (Sl.v. na RM, br.53/05, br.81/05, br.24/07, br.159/08, br.83/09, br.48/10, br.124/10 i br.51/11);
- Zakon za za{tita na prirodata (Sl. v. na RM, br.67/04, br.14/06, br.84/07, br.35/10, br.47/11 i br.148/11);
- Zakon za kvalitet na ambientniot vozduh (Sl.v. na RM, br.67/04, br.92/07, br.35/10 i br.47/11);
- Zakon za upravuvawe so otpadot (Sl.v. na RM, br.09/2011- pre~isten tekst i br.51/11);
- Zakon za za{tita od bu~ava vo ‘ivotnata sredina (Sl.v. na RM, br.79/07, br.124/10 i br.47/11);
- Zakon za vodite (Sl.v. na RM, br.87/08, br.06/09, br.161/09, br.83/10 i br.51/11);
- Uredba za klasifikacija na vodite (Sl.v. na RM, br.18/99);
- Uredbata za kategorizacija na vodotecite, ezerata, akumulaciite i podzemnite vodi (Sl.v. na RM, br.18/99);
- Pravilnik za standardi i normativi za urbanisti~ko planirawe (Sl.v. na RM br.142/10, br.64/11 i br.98/11) i drugi zakonski i podzakonski akti.

So cel da se obezbedi za{tita i unapreduvawe na `ivotnata sredina pri izrabotkata na Urbanisti~ki plan von naseleno mesto za stopanski kompleks, m.v. "Ba~iite", KO Kamenica i KO Lukovica, Op{tina Makedonska Kamenica,

potrebno e da se po~ituvaat odredbite propi{ani vo Zakonot za `ivotnata sredina (Sl. v. na RM, br.53/05, br.81/05, br.24/07, br.159/08, br.83/09, br.48/10, br.124/10 i 51/11) i podzakonskite akti doneseni vrz osnova na ovoj zakon.

Konceptot za za{tita na `ivotnata sredina se bazira na op{tite i posebni celi i nasoki za za{tita na posebnite prirodni vrednosti, me|u koi ambientalnite, estetskite i rekreativnite potencijali na prostorot. Tokmu zatoa, pri planiraweto na Urbanisti~kiot plan von naseleno mesto za stopanski kompleks, m.v. "Ba~iite", KO Kamenica i KO Lukovica, Op{tina Makedonska Kamenica potrebno e da se ima vo predvid slednoto:

- Da se vnimava da ne dojde do iskoristuvawe na zemji{teto na na~in i obem so koj bi se zagrozile negovite prirodni vrednosti, kvalitetot, koli~inata i re'imot na povr{inskite i podzemnite vodi;
- Neophodno e pri planiraweto na prostorot da se vodi smetka za izvorite na zagaduvawe, vospostavuvawe na zoni na sanitarna za{tita i kontinuiran monitoring na kvalitetot na ambientniot vozduh, so cel da se odr`i kvalitetot na vozduhot vo granici na dozvolenite nivoa na emisii;
- Da se predvidat soodvetni tehni~ki zafati za pre~istuvawe na otpadnite vodi i implementacija na tehnologii koi }e ovozmo'at nivno povtorno iskoristuvawe za istata ili druga namena;
- Zadol'itelno ispituvawe na pre~istenite otpadni vodi pred ispu{tawe vo najbliskiot recipient, so cel da se usoglasat vrednostite na koncentracijata na materiite prisutni vo pre~istenata otpadna voda so grani~nite vrednosti na maksimalno dozvolenite koncentracii na materiite prisutni vo recipientot, soglasno Uredbata za klasifikacija na vodite i Uredbata za kategorizacija na vodotecite, ezerata, akumulaciite i podzemnite vodi;
- Odr'uvawe na krajbre'nata vegetacija na vodotecite vo blizina, za za{tita od eroziven nanos;
- Da se prevzemat merki i aktivnosti za izbegnuvawe ili namaluvawe na bu~avata (prioritet imaat merkite i aktivnostite za minimizirawe na bu~avata vo samiot izvor vo sporedba so merkite i aktivnostite za spre~uvawe i {irewe na bu~avata), osobeno vo blizina na naselenite mesta, so cel da se izbegnat negativnite efekti od bu~avata vrz zdravjeto na naselenieto vo neposrednata okolina i da se po~ituvaat propi{anite grani~ni vrednosti za dozvoleno nivo na bu~ava vo 'ivotnata sredina;
- Soglasno so ~len 7 od Zakonot za upravuvawe so otpadot (Sl.v. na RM, br.09/2011- pre~isten tekst i br.51/11), sozdava~ite na otpad se dol'ni vo najgolema mo'na mera, da go izbegnat sozdavaweto na otpad i da gi namalat {tetnite vlijanija na otpadot vrz 'ivotnata sredina, 'ivotot i zdravjeto na lu|eto. Pri upravuvawe so otpadot po prethodno izvr{enata selekcija, otpadot treba da bide preraboten po pat na reciklirawe, povtorno upotreben ili vo istiot ili vo drug proces za ekstrakcija na sekundarni surovini ili pak da se iskoristi kako izvor na energija;

- Posle soodvetniot tretman se prepora~uva zadol'itelno deponirawe na inertnite otpadni materii vo postojnata deponija, se do izgradba na regionalna sanitarna deponija;
- Potrebno e da se potencira deka sozdava~ot i/ili poseduva~ot na otpadni materii i emisii gi snosi site tro{oci za sanacija na eventualno predizvikanite naru{uvawa vo 'ivotnata sredina;
- Da se izbegne gubewe, modifikacija i fragmentacija na 'iveali{tata i prekumerno iskoristuvawe na biolo{kite resursi, so cel da se namalat ili celosno eliminiraat negativnite posledici vrz stabilnosta na ekosistemite i degradacija na biodiverzitetot;
- Pri izrabotka na urbanisti~kiot plan von naseleno mesto da se implementiraat planski merki za za{tita na biodiverzitetot;
- Obezbeduvawe na za{titni pojasi so visoko zelenilo vo pogled na celosna za{tita na kompleksot, osobeno pokraj soobra}ajnicite;
- Planirawe na sovremena infrastruktura i novi tehnologii.

Za{tita na prirodno to nasledstvo

Od oblasta na za{tita na prirodata (prirodno to nasledstvo, prirodnite retkosti i biolo{kata i predelskata raznovidnost), urbanisti~kite planovi treba da se usoglasi so Prostorniot plan na Republika Makedonija na toj na~in {to, vrz osnova na re'imot za za{tita, }e se organizira raspored na aktivnosti i izgradba na objekti koi }e se usoglasat so barawata koi gi postavuva odr'livoto koristewe na prirodata i sovremeniot tretman na za{titata.

Osobeno vnimanie pri za{titata na prirodata, treba da se posveti na na~inot, vidot i obemot na izgradbata {to se predviduva vo za{titenite prostori za da se odbegnat ili da se nadminat sudirite i koliziite so inkompatabilnite funkcii. Za taa cel e neophodno po~ituvawe na slednite principi:

- Optimalna za{tita na prostorite so isklu~itelna vrednost;
- Za~uvuvawe i obnovuvawe na postojnata biolo{ka i predelska raznovidnost vo sostojba na prirodna ramnote'a;
- Obezbeduvawe na odr'livo koristewe na prirodnoto nasledstvo vo interes na sega{niot i idniot razvoj, bez zna~itelno o{tetuvawe na delovite na prirodata i so {to pomali naru{uvawa na prirodnata ramnote'a;
- Spre~uvawe na {tetnite aktivnosti na fizi~ki i pravni lica i naru{uvawa vo prirodata kako posledica na tehnolo{kiot razvoj i izvr{uvawe na dejnosti, odnosno obezbeduvawe na {to popovolni uslovi za za{tita i razvoj na prirodata;
- Racionalna izgradba na infrastrukturata;
- Koncentracija i ograni~uvawe na izgradbata;
- Pravilen izbor na soodvetna lokacija.

Spored Zakonot za za{tita na prirodata (Sl. v. na RM, br.67/04, br.14/06, br.84/07, br.35/10, br.47/11 i br.148/11) i Zakonot za 'ivotnata sredina (Sl.v. na RM, br.53/05, br.81/05, br.24/07, br.159/08, br.83/09, br.48/10, br.124/10 i br.51/11)

potrebno e vnesuvawe na merki za za{tita na prirodata pri planiraweto i ureduvaweto na prostorot koi treba strogo da se po~ituvaat.

Soglasno Studijata za za{tita na prirodnoto nasledstvo, izrabotena za potrebite na Prostorniot plan na Republika Makedonija (Sl. v. na RM, br.39/04) na prostorot koj{to e predmet na izrabotka na Urbanisti~ki plan von naseleno mesto za stopanski kompleks, m.v. "Ba~iite", KO Kamenica i KO Lukovica, Op{tina Makedonska Kamenica, nema registrirano nitu evidentirano prirodno nasledstvo.

Dokolku pri izrabotka na urbanisti~kata planska dokumentacija ili pri ureduvaweto na prostorot se dojde do odredeni novi soznanija za prirodnoto nasledstvo koe bi mo'elo da bide zagrozeno so urbanizacijata na ovoj prostor, potrebno e da se predvidat merki za za{tita na prirodnoto nasledstvo:

- Utvrduvawe na granicite i ozna~uvawe na site objekti koi bi mo'ele da bidat predlo'eni i proglaseni kako prirodno nasledstvo;
- Zabrana za vr{ewe na kakvi bilo stopanski aktivnosti koi ne se vo soglasnost so celite i merkite za za{tita utvrdeni so pravniot akt za proglasuvawe prirodnoto dobro ili Prostorniot plan za podra~je so specijalna namena;
- Magistralnata i ostanatata infrastruktura (nadzemna i podzemna) da se vodi nadvor od objektite so prirodni vrednosti, a pri pomali zafati potrebno e nejzino estetsko vklopuvawe vo prirodniot pejza';
- Vospostavuvawe na monitoring, permanentna kontrola i nadzor na objektite so prirodni vrednosti i prezemawe na stru~ni i upravni postapki za sanirawe na negativnite pojavi;
- Vospostavuvawe na stru~na sorabotka so soodvetni institucii vo okru'uvaweto;
- Po~ituvawe na na~elata za za{tita na prirodata soglasno Zakonot za za{tita na prirodata (Sl.v. na RM, br.67/04, br.14/06, br.84/07, br.35/10 i br.47/11).

Za{tita na kulturno-istoriskoto nasledstvo

Vo svoeto mileniumsko postoewe, ~ovekovata civilizacija od praistorijata do denes, na teritorija na R. Makedonija, ostavila zna~ajni tragi od vonredni kulturni, istoriski i umetni~ki vrednosti, koi go potvrduvaat postoeweto, kontinuitetot i identitetot na makedonskiot narod na ovie prostori.

Prostorniot aspekt na nedvi'noto kulturno nasledstvo e predmet na analiza vo korelacija so dolgoro~nata strategija za ekonomski, op{testven i prostoren razvoj, odnosno strategijata za za~uvuvawe i za{tita na toa nasledstvo vo uslovi na pazarno stopanstvo.

Republi~kiot zavod za za{tita na spomenicite na kulturata, za potrebite na Prostorniot plan na Republikata, izgotvi Ekspertен elaborat za za{tita na nedvi`noto kulturno nasledstvo vo koj e daden Inventar na nedvi'no kulturno nasledstvo od posebno zna~ewe.

Inventarot sodr‘i spisok na registrirani i evidentirani nedvi‘ni kulturni dobra, {to podrazbira spisok na nedvi‘nite predmeti so utvrdeno svojstvo spomenik na kulturata, odnosno na nedvi‘nite predmeti za koi osnovano se pretpostavuva deka imaat spomeni~no svojstvo. Toa se: arheolo{ki lokaliteti, crkvi, manastiri, xamii, bawi, bezisteni, kuli, saat kuli, turbiwa, mavzolei, konaci, mostovi, zgradi, ku}i, stari ~ar{ii, stari gradski jadra i drugi spomenici so nivnite imiwa, lokacii, bliskite naseleni mesta, period na nastanuvawe i op{tinite vo koi se nao|aat spomenicite.

Soglasno Zakonot za za{tita kulturnoto nasledstvo (Sl.vesnik na RM br. 20/04, br.115/07, br.18/11 i br.148/11), vidovi na nedvi‘no kulturno nasledstvo se: spomenici, spomeni~ki celini i kulturni predeli.

Zna~aen del od nedvi‘noto kulturno nasledstvo (okolu 45%), se nao|a vo ruralnite naselbi i ridsko-planinskite podra~ja, koi se celosno ili delumno napu{teni, {to zna~itelno ja uslo‘nuva nivnata za{tita i koristewe.

Na podra~jeto koe e predmet na analiza nema registrirani nedvi‘ni spomenici na kulturata (Ekperten elaborat).

Vo Arheolo{kata karta na Republika Makedonija, koja gi prou~uva predistoriskite i istoriskite sloevi na ~ove~kata egzistencija, od najstarite vremiwa do docniot sreden vek, na analiziranoto podra~je, evidentirani se lokaliteti:

- KO Makedonska Kamenica - Govedarnik, nekropola od docnoanti~ko vreme, se nao|a vo neposredna blizina na crkvata; Grobnici, starohristijanska crkva i nekropola, se nao|a vo atarot na Gr~ovsko maalo; Popova Glava, mogila od docnoanti~ko vreme, se nao|a na desniot breg na rekata Kamenica; Stari Grobni{ta, srednovekovna nekropola, se nao|a na 1 km severno od seloto i desno od asfaltniot pat; Crkva, mogili od rimsko vreme; ^ukar~e, tumul od ‘elezno vreme, naselba vo neposredna blizina na Gr~ovsko maalo;
- KO Lukovica - \ur|ina Livada, tumul od ‘elezno vreme, naselba od rimsko vreme i strohristijanska crkva, se nao|a isto~no od seloto, vo neposredna blizina na stariot pat Kamenica-Del~evo; Mogili, mogili od rimsko vreme, se nao|a na desniot breg na dolot Lukovica;

Spored Prostorniot plan na R. Makedonija, najgolem broj na celi se odnesuvaat na tretmanot i za{titata na kulturnoto nasledstvo vo planovite od ponisko nivo.

Pri izrabotka na planska dokumentacija od ponisko nivo, da se utvrdi to~nata pozicija na utvrdeniot lokalitet so kulturno nasledstvo i vo taa smisla da se primenat planski merki za za{tita na nedvi‘no kulturno nasledstvo:

- zadol‘itelen tretman na nedvi‘noto kulturno nasledstvo vo procesot na izrabotkata na prostornite i na urbanisti~kite planovi od ponisko nivo zaradi obezbeduvawe na planski uslovi za nivnata za{tita, ostvaruvawe na nivnata kulturna funkcija, prostorna integracija i aktivno koristewe na spomenicite na kulturata za soodvetna namena, vo turisti~koto stopanstvo, vo maloto stopanstvo i uslugite i vo vkupniot razvoj na dr‘avata;
- planirawe na rekonstrukcija, revitalizacija i konzervacija na najzna~ajnite spomeni~ki celini i objekti i organizacija i

ureduvawe na kontaktniot, okolniot spomeni~en prostor zaradi za~uvuvawe na nivnata kulturno-istoriska dimenzija i soodvetna prezentacija;

- izmena i dopolnuvawe na prostornite i urbanisti~kite planovi zaradi usoglasuvawe od aspekt na za{tita na nedvi'noto kulturno nasledstvo;

Soglasno Zakon za prostorno i urbanisti~ko planirawe (Sl. vesnik na RM br. 60/11 - pre~isten tekst i 53/11 - izmena i dopolna), vo prostornite i urbanisti~ki planovi, vrz osnova na dokumentacijata za nedvi'noto kulturno nasledstvo, zadol'itelno se utvrduvaat: planski merki za za{tita na spomenicite na kulturata, kako i nasoki za opredeluvawe na re'imot na nivnata za{tita.

Vgraduvaweto sootveten re'im za za{tita na nedvi'noto kulturno nasledstvo vo prostoren i urbanisti~ki plan se vr{i spored za{titno-konzervatorski osnovi za kulturno nasledstvo (Soglasno ~l. 71 od Zakonot za za{tita na kulturno nasledstvo).

Nedvi'noto kulturno nasledstvo, bez ogled dali e vo pra{awe graditelska celina ili poedine~en objekt, kako zaedni~ko kulturno bogatstvo na svetot, vo prostornite i urbanisti~kite planovi treba da se tretira na na~in koj }e obezbedi negovo uspe{no vklopuvawe vo prostornoto i organizacionoto tkivo na gradovite i naselenite mesta ili po{irokite podra~ja i potencirawe na negovite grade'ni, oblikovni i estetski vrednosti.

Turizam i organizacija na turisti~ki prostori

Turizmot i ugostitelstvoto so svojata osnovna funkcija-prifa}awe, smestuvawe i istovremeno zadovoluvawe na golem broj raznovidni barawa i 'elbi na turistite, vlijae kako vrz vkupnata ekonomija i razvojot na odredena sredina, a isto taka ima izrazeno vlijanie i vrz prostorot vo koj ja obavuva dejnosta. Turizmot so svoeto multiplicirano vlijanie vo procesot na stopanisuvawe, posredno i neposredno, gi vklu~uva i drugite granki i dejnosti vo vkupnata ponuda na turisti~kiot pazar. Ova, pred sî, se odnesuva na ugostitelstvoto, trgovijata, soobra}ajot, zanaet~istvoto, zdravstvoto i na razni drugi vidovi uslugi. Isto taka, preku turizmot se nudat i se prodavaat i nematerijalni vrednosti, kako {to se: razni informacii, obi~ai, folklor, zabava, sportsko-rekreativni aktivnosti i sli~no.

Vrz osnova na kompleksno sogledanite prirodni i sozdadeni uslovi i resursi po obem, kvalitet, rasprostranetost ili unikatnost, funkcionalnost, atraktivnost i stepen na aktiviranosta, na teritorijata na R. Makedonija kako posebni celini mo'e da se izdvojat slednite vidovi na turisti~ki potencijali: vodenite povr{ini, planinite, bawite, celinite i dobrata so prirodno i kulturno nasledstvo, tranzitnite turisti~ki pravci, gradskite naselbi, lovnite podra~ja i selata.

Soglasno so osnovnite dolgoro~ni celi, konceptot i kriteriumite za razvoj i organizacija na turisti~kata ponuda, vo Republikata se definirani vkupno 10 turisti~ki regioni so 54 turisti~ki zoni.

Predmetnata lokacija pripa|a na Bregalni~ki turisti~ki region so 9 turisti~ki zoni i 29 turisti~ki lokaliteti. Lokalitetot pripa|a na turisti~kite prostori so regionalno zna~ewe.

Za{tita od voeni razurnuvawa, prirodni i tehni~ko-tehnolo{ki katastrofi

Za{tita od voeni razurnuvawa-Soglasno Prostorniot plan na Republika Makedonija i soglasno Zakonot za odbrana (Sl.v. na RM br.42/01, br.05/03, br.58/06, br.110/08 i br.51/11), Zakonot za{tita i spasuvawe (Sl.v. na RM br.36/04, br.49/04, br.86/08, br.124/10 i br. 18/11) i Zakonot za upravuvawe so krizi (Sl.v.na RM br.29/05 i br.36/11) prostorot za koj se nameneti Uslovite za planirawe se nao|a vo zona so visok stepen na zagrozenost od voeni dejstvija. Toa se prostori koi vo slu~aj na vojna bi se na{le vo zafatot na strategiskite nasoki na napadot na agresorot. Istovremeno toa se nasoki koi se sovpa|aat so prirodnite komunikaciski koridori vo koi se skoncentrirani najrazvienite fizi~ki strukturi i se so najgusta naselenost. Ottuka vo slu~aj na vojna vo ovie prostori mo'e da se o~ekuva visok stepen na povredlivost na fizi~kite strukturi, lu|eto i materijalnite dobra.

Spored toa vo soglasnost so ~len 53 od Zakonot za za{tita i spasuvawe zadol'itelno treba da se primenuvaat merkite za za{tita i spasuvawe. Toa opfa}a pred se izgradba na objekti otporni na seizmi~ki dejstvija, regulirawe na vodotecite i izgradba na sistem na odbranbeni nasipi, izgradba na snegoza{titni pojasi i po{umuvawe na golinite, obezbeduvawe na protivpo'arni pre~ki, izgradba na objekti i za{tita i izgradba na potrebnata infrastruktura. Za efikasna za{tita na naselenieto i materijalnite dobra, zadol'itelno treba da se obezbedat sredstva za li~na i kolektivna za{tita, materijalno-tehni~ki sredstva potrebni za sproveduvawe na merkite za za{tita i spasuvawe, obuka za primena na sredstvata za za{tita i spasuvawe vo za toa predvidenite centri.

Obvrska za izgradba na zasolni{ta za osnovna za{tita imaat investitorite na objektite nameneti za telekomunikacii, televiziski, radio i pe~ateni mediumi, zna~ajni industriski i energetski objekti, zna~ajni soobra}ajni objekti i objekti nameneti za javni zdravstveni slu'bi, obrazovanieto i kulturata.

Za efikasna za{tita na naselenieto i materijalnite dobra, zadol'itelno treba da se obezbedat sredstva za li~na i kolektivna za{tita, materijalno-tehni~ki sredstva potrebni za sproveduvawe na merkite za za{tita i spasuvawe, obuka za primena na sredstvata za za{tita i spasuvawe vo za toa predvidenite centri.

Obvrskata na planirawe i izgradba na zasolni{ta zaradi za{tita na naselenieto od voeni razurnuvawa vo stanbenite, stopanskite, delovnite, javnite i drugite vidovi na grade'ni objekti e uredeno so pove}e zakoni i podzakonski akti, i toa:

- Zakon za odbrana (Sl.v. na RM br.42/01, br.05/03, br.58/06, br.110/08 i br.51/11);
- Zakon za za{tita i spasuvawe (Sl.v. na RM, br.36/04, br.49/04, br.86/08, br.124/10 i br. 18/11);

- Zakon za upravuvawe so krizi (Sl.v. na RM br. 29/05 i br.36/11);
- Zakonot za prostorno i urbanisti~ko planirawe (Sl.v. na RM, br. 60/11-pre~isten tekst i Zakon za izmenuvawe i dopolnuvawe na Zakonot za prostorno i urbanisti~ko planirawe (Sl. vesnik na RM, br. 53/11);
- Uredba za na~inot na izgradbata, odr'uvaweto i koristeweto na zasolni{tata i drugite za{titni objekti i opredeluvaweto na potrebniot broj zasolni{ni mesta (Sl.v. na RM br.80/05);
- Uredba za sproveduvawe na zasolnuvaweto (Sl.v. na RM br.93/05);
- Uredba za na~inot na primenuvaweto na merkite za za{tita i spasuvawe, pri planiraweto i ureduvaweto na prostorot i naselbite, vo proektite i pri izgradba na objektite, kako i u~estvo vo tehni~kiot pregled (Sl.v. na RM br.105/05);
- Odluka za utvrduvawe na zagrozeni zoni (Sl.v. na RM br.105/05);
- Pravilnikot za pobliska sodr'ina, razmer i na~in na grafi~ka obrabotka na urbanisti~ki planovi (Sl.v. na RM br.78/06) i
- Pravilnik za standardi i normativi za urbanisti~ko planirawe (Sl.v. na RM br.142/10, 64/11 i br. 98/11).

So cel za poefikasna za{tita obavezno e predviduvawe na sovremena gromobranska instalacija i nejzino kontinuirano odr'uvawe.

Za{tita od prirodni katastrofi-Seizmi~kite pojavi-zemjotresite se dominantni prirodni nepogodi vo Republika Makedonija, koi mo'at da imaat katastrofalni posledici vrz ~ovekot i prirodata.

Prisutni se niz vekovite, nad deset seizmi~ki 'ari{ta vo zemjata ili vo nejzinata pobliska i po{iroka okolina. Zemjotresite so umereni magnitudi (M<6,0) mo'at da predizvikaat seriozni razurnuvawa, bidej}i tradicionalno gradenite objekti, osobeno vo ruralnite sredini, ne mo'at da gi izdr'at ovie zemjotresi bez zna~itelni o{tetuvawa.

Na analiziranoto podra~je mo`ni se potresi so ja~ina do **8^0** po MKS**.**

Namaluvawe na seizmi~kiot rizik mo'e da se izvr{i so primena na soodvetni ekonomski merki za za{tita na sozdadenite vrednosti (grade'na intervencija na nosivata konstrukcija na postojnite objekti, zaradi doveduvawe na otpornost protiv najsilnite zemjotresi), odnosno zadol'itelna primena na normativno-pravna regulativa, so koja se uredeni postapkite, uslovite i barawata za postignuvawe na tehni~ki konzistenten i ekonomski odr'iv stepen na seizmi~ka za{tita, kaj izgradbata na novite objekti.

Od ostanatite meteorolo{ki pojavi so karakteristiki na elementarni nepogodi se manifestiraat pojavata na grad**,** luweni vetrovi i magli.

Kako posebna merka za za{tita od silnite vetrovi, pokraj komunikaciite, pretstavuva izborot na vegetacija.

Vo investicionite proekti treba da se razrabotat merkite za za{tita na ~ovekot, materijalnite dobra i 'ivotnata sredina od prirodnite katastrofi.

Za uspe{no funkcionirawe na za{titata od drugi nesre}i vo procesot na urbanisti~ko planirawe potrebno e da se prevzemat soodvetni merki za za{tita od po`ari, odnosno eventualnite ~ove~ki i materijalni zagubi da bidat {to pomali vo slu~ai na po'arite.

Vo odnos na dispozicijata na protivpo‘arnata za{tita, lokacijata vo slu~aj na po‘ar }e ja opslu‘uvaat protivpo‘arnite edinici od gradot Makedonska Kamenica.

Vo procesot na planirawe potrebno e da se vodi smetka za konfiguracija na terenot, stepen na zagrozenost od po‘ari i uslovi koi im pogoduvaat na po‘arite: klimatsko-hidrolo{kite uslovi, ru‘ata na vetrovi i sli~no koi imaat vlijanie vrz zagrozenost i za{tita od po‘ari.

Zaradi pouspe{na za{tita od vakvite pojavi vo urbanisti~ki planovi i proekti se prevzemaat niza merki za otstranuvawe na pri~inite za predizvikuvawe na po‘ari, spre~uvawe na nivnoto {irewe, gasnewe i uka‘uvawe pomo{ pri otstranuvawe na posledicite predizvikani so po‘ari, koi se odnesuvaat na:

- izvorite za snabduvawe so voda, kapacitetite na vodovodna mre‘a i vodovodnite objekti koi obezbeduvaat dovolno koli~estvo voda za gasnewe na po‘ari;
- oddale~enosta me|u objektite so razli~na namena i otpornost na po‘ari na konstrukciite vnatrevo lokacijata;
- {iro~inata, nosivosta i proto~nosta na pati{tata so koi }e se ovozmo‘i pristap na protivpo‘arni vozila do sekoj objekt i nivno manevrirawe za vreme na gasnewe na po‘arite.

Za{titata od po‘ari opfa}a merki i dejnosti od normativen, operativen, organizacionen, tehni~ki, obrazovno-vospiten i propaganden karakter, koi se uredeni so Zakonot za za{tita i spasuvawe (Sl.v. na RM, br.36/04, br.49/04, br.86/08, br.124/10 i br. 18/11) koj e vo soglasnost so direktivite na Evropska Unija, kako i Uredbata za sproveduvawe na za{titata i spasuvaweto od po‘ari.

Za{tita od tehni~ko-tehnolo{ki katastrofi - Edno od mo‘nite i neophodno potrebni preventivni merki za za{tita od tehni~ko - tehnolo{ki katastrofi e planiraweto, koe preku osoznavawe i analiza na sostojbite i opasnostite od mo‘nite incidenti, vo odr‘uvaweto na instalaciite i opremata, treba da sozdade prifatliv odnos kon ‘ivotnata sredina. Pritoa osnovnite metodolo{ki postapki za planirawe i ureduvawe na prostorot se:

- ocenka na sostojbite na prirodnite komponenti na ‘ivotnata sredina i stepenot na zagrozenost od pojava na tehni~ki katastrofi;
- ocenka na optovarenosta na prostorot so tehnolo{ki sistemi so odredeno nivo na rizik;
- analiza na me|usebnata zavisnost na prirodnite uslovi i postojnite tehnolo{ki sistemi;
- definirawe na nivoto na postojniot rizik pri redovna sekojdnevna rabota na tehnolo{kite sistemi i pri pojavata na incidentni slu~ai;
- procena na zagrozenosta na lu|eto i materijalnite dobra;
- utvrduvawe na kriteriumite za izbor na optimalna varijanta na za{tita vrz osnova na procenetiot stepen na zagrozenost.

So primena na ovaa metodolo{ka postapka mo‘e de se o~ekuva ostvaruvawe na slednite osnovni celi za za{tita od tehni~ko-tehnolo{ki katastrofi:

- maksimalno usoglasuvawe i koristewe na prostorot od aspekt na za{tita vo ramkite na prostornite mo'nosti;
- vgraduvawe na merkite na koi se zasnovuva organizacijata na za{tita i spasuvawe na ~ove~kite 'ivoti i materijalnite dobra od tehni~ko-tehnolo{ki katastrofi vo opredeluvaweto na namenata na prostorot;
- integrirawe na elementite na zagrozenosta vo ramkite na predvideniot planski opfat na pra{awata vrzani so za{titata na 'ivotnata sredina.

Zaradi postignuvawe na celosna za{tita na lu|eto, materijalnite dobra i potesnata i po{irokata 'ivotna sredina postojat tri nivoa na prezemawe na sigurnosni, preventivni merki:

Prvo nivo: gi vklu~uva site merki koi se prezemaat vo odr'uvaweto na opremata i instalaciite, zaradi sigurno koristewe na opasni materijali vo tehnolo{kite procesi i odbegnuvawe na tehnolo{ki katastrofi.

Vtoro nivo: se odnesuva na site merki koi treba da obezbedat ograni~uvawe na emisijata kako posledica od po'ar, eksplozija ili osloboduvawe na hemikalii.

Treto nivo: vklu~uva merki koi se prezemaat za za{tita na 'ivotnata sredina vo smisol na ograni~uvawe na efektite od emisija na opasni materii, ili posledici od po'ar i eksplozii.

Pri izrabotkata na planovite od ponisko nivo treba da se ima predvid slednoto:

- potrebata od oformuvawe na sistemot na evidencija i analiza na tehnolo{kite akcidenti, kompaktibilen na sistemot MARS na Evropskata Unija, kako baza za evidencija na opasni materijali, prisutni vo tehnolo{kite postrojki i mo'ni pri~ini na katastrofi.
- potrebata od predviduvawe na preventivni merki za spre~uvawe na tehnolo{ki katastrofi, bazirani vrz analizata na odnesuvaweto na isti ili sli~ni postrojki.
- izrabotka na soodvetni planovi i programi za za{tita na naselenieto i edukacija i trening na personalot vo slu~aj na eventualna tehni~ka katastrofa.

Usoglasuvawe na planskata dokumentacija so Prostorniot plan

Site aktivnosti vo prostorot treba da se usoglasat so nasokite na Prostorniot plan na dr`avata, osobeno zna~itelnite i onie koi se odnesuvaat na planiraweto i izgradbata na:

- dr'avnite infrastrukturni sistemi (pati{ta, 'eleznici, vozdu{en soobra}aj, telekomunikacii);
- energetskite sistemi, energovodi i pogolemi vodostopanski sistemi;
- grade'nite objekti va'ni za Dr'avata;
- kapacitetite na turisti~kata ponuda;
- stopanskite kompleksi i onie koi se odnesuvaat na pogolemi koncentracii (slobodni ekonomski zoni);

- kapacitetite za koristewe na prirodnite resursi.

Prostornite planovi na regionite i na podra~jata od poseben interes, prostornite planovi na op{tina, na op{tinite vo gradot Skopje i na Gradot Skopje, i urbanisti~kite planovi i proekti se usoglasuvaat so Prostorniot plan na Republikata, osobeno vo odnos na slednite elementi:

- namenata i koristeweto na povr{inite;
- mre'ata na infrastruktura;
- mre'ata na naselbi;
- za{titata na 'ivotnata sredina.

Nasokite na Prostorniot plan na Republikata vo odnos na namenata i koristeweto na povr{inite se odnesuvaat na zalo'bata pri izrabotkata na urbanisti~kite planovi, povr{inite za site urbani sodr'ini treba da se baraat isklu~ivo na povr{ini od poslabi bonitetni klasi (nad IV kategorija);

Posebni merki i aktivnosti za ostvaruvawe na racionalnoto koristewe i za{tita na prostorot, kako i posebni interesi na prostorniot razvoj se:

- Obezbeduvawe na sproveduvawe na postojnite zakoni i propisi so koi se za{tituva prostorot, resursite i nacionalnoto bogatstvo i se organizira i ureduva prostorot so cel za vkupen razvoj.
- Racionalno koristewe na podra~jata za gradba i nivno pro{iruvawe ili formiraweto na novi vrz baza na kriteriumite za izgotvuvawe na soodvetna planska dokumentacija.
- Nasokite i kriteriumite za ureduvawe na prostorot nadvor od grade'nite podra~ja treba da se utvrdat so pomo{na stru~ni osnovi i upatstvata od resorite na zemjodelstvoto, vodostopanstvoto, {umarstvoto i za{titata na 'ivotnata sredina;
- Sozdavawe na uslovi za locirawe na mali stopanski edinici.

ZAKLU^NI SOGLEDUVAWA

Uslovite za planirawe na prostorot se nameneti za izrabotka na UPVNM za stopanski kompleks na lokalitet so povr{ina od 9,8 ha koj se nao|a na m.v. "Ba~iite", KO Kamenica i KO Lukovica vo op{tina Makedonska Kamenica. Vo ramkite na kompleksot se predviduvaat sodr`ini so namena G2 - lesna i nezagaduva~ka industrija, G3 - servisi i G4 - stovari{ta.

Uslovite za planirawe treba da pretstavuvaat vlezni parametri i smernici pri planiraweto na prostorot i postavuvawe na planskite koncepcii i re{enija po site oblasti relevantni za planiraweto na prostorot, obraboteni vo soglasnost so Prostorniot plan na R. Makedonija.

Ekonomski osnovi na prostorniot razvoj

- Realizacijata na UPVNM za stopanski kompleks na lokalitet so povr{ina od 9,8 ha koj se nao|a na m.v. "Ba~iite", KO Kamenica i KO Lukovica vo op{tina Makedonska Kamenica. Vo ramkite na kompleksot se predviduvaat sodr`ini so namena G2 - lesna i nezagaduva~ka industrija, G3 - servisi i G4 - stovari{ta, }e bide vo funkcija na razvoj na lokalnata ekonomija i soglasno opredelbite na Prostorniot plan na R. Makedonija treba da bide postavena vrz principite za za{tita na `ivotnata sredina i odr`liv lokalen i nacionalen razvoj.
- Edna od planskite opredelbi utvrdeni so Prostorniot plan na Republika Makedonija e racionalno koristewe na zemji{teto zaradi {to e neophodno pred zapo~nuvawe na site aktivnosti da se utvrdi ekonomskata i op{testvena opravdanost za zafa}awe na predlo‘enata povr{ina od okolu 10 ha.

Koristewe i za{tita na zemjodelsko to zemji{te

- Vrz osnova na Zakonot za zemjodelsko zemji{te (Sl. vesnik na RM br. 135/07 i 18/11), prenamena na zemjodelsko zemji{te se regulira so ~lenovite 48, 49, 51, 51-a i 52;
- Pri zafa}awe na novi zemjodelski povr{ini predvideni so Programata za izrabotka na urbanisti~ki planovi ili drug planski dokument predviden soglasno Zakonot za prostorno i urbanisti~ko planirawe, potrebno e da se pribavi soglasnost za trajna prenamena od Vladata na Republika Makedonija, na predlog na Ministerstvoto;
- Soglasno ^len 49, pri zafa}awe na novi zemjodelski povr{ini od I i II katastarska klasa predvideni so Programata za izrabotka na urbanisti~ki planovi, baraweto za soglasnost go podensuva: edinicata na lokalnata samouprava za izrabotka na urbanisti~ki planovi, odnosno investititorot za izrabotka na dr`avna urbanisti~ka planska dokumentacija i lokalna urbanisti~ka planska dokumentacija.

Vodostopanska infrastruktura

- Stopanskiot kompleks se nao|a vo slivot na akumulacijata Kalimanci. Zaradi zna~eweto i va'nosta na akumulaciite kako postojan izvornik na voda, sekoj subjekt e dol'en vo tekot na svoite aktivnosti da se odnesuva vnimatelno i racionalno vo koristeweto na vodite, da go spre~uva zagaduvaweto na vodite i da izbegnuva kakvi bilo negativni efekti i nepoznati rizici za ~ovekovoto zdravje i za 'ivotnata sredina.

  Vo idniot razvoj na prostorot zaradi za{tita na bregovite na akumulacijata od lizgawe na terenot, pojava na erozija ili sozdavawe na suvodolici i poroi ne se dozvoluva izvedba na raboti koi bi mo'ele da gi smenat prirodnite uslovi vo okolinata na akumulacijata (se~ewe na drva i uni{tuvawe na vegetacijata na bregovite i sl.).
- Obezbeduvaweto na potrebnite koli~ini na voda za stopanskiot kompleks, odnosno koristeweto i za{tita na vodite treba da se odviva vo nasoka na: sinhronizirana izgradba na vodostopanskite objekti so koi }e se ovozmo'i pove}e korisnici da se snabduvaat so kvalitetna voda; spre~uvawe oddelni parcijalni re{enija koi }e go ote'nuvaat ili onevozmo'uvaat idniot razvoj na novi vodostopanski re{enija;
- Otpadnite vodi pred da se ispu{tat vo recipientot mora da bidat podlo'eni na tretman na pre~istuvawe, odnosno da bidat dovedeni do kvalitet prema "Uredbata za kategorizacija na vodotecite, ezerata, akumulaciite i podzemnite vodi".

Elektroenergetska infrastruktura

- Na samata ju'na granica od stopanskiot kompleks minuva 110kV vod M.Kamenica-Berovo zaradi {to pri izrabotka na urbanisti~kata i proektna dokumentacija treba da se po~ituva "Pravilnik za tehni~ki normativi za izgradba na nadzemni elektroenergetski vodovi so nominalen napon od 1 kV do 400 kV".
- Lokacijata za stopanski kompleks nema konflikt so ostanatite energetski vodovi.

Urbanizacija

- Izgradbata na stopanskiot kompleks }e predizvika pozitivni impulsi i efekti vrz celoto neposredno okru'uvawe od aspekt na povisoka organizacija, infrastrukturna opremenost i uredenost na prostorot i se razbira ekonomski efekti manifestirani preku privlekuvawe na nova rabotna sila i vrabotuvawe, bazirano vrz principite na odr'liv razvoj so maksimalno po~ituvawe i vgraduvawe na normativite i standardi za za{tita na 'ivotnata sredina.

Domuvawe

- Inicijativa za izrabotka na UPVNM za stopanski kompleks na lokalitet so povr{ina od 9,8 ha koj se nao|a na m.v. "Ba~iite", KO

Kamenica i KO Lukovica, op{tina Makedonska Kamenica, e vo funkcija na konceptot, koj nudi kvalitetni uslugi vo funkcija na stopanskiot razvoj, a koj se bazira na populacijata i stanbeniot fond vo naselbite vo neposredna blizina.

Javni funkcii

- Predlo'enata lokacija za stopanski kompleks na lokalitet so povr{ina od 9,8 ha koj se nao|a na m.v. "Ba~iite", KO Kamenica i KO Lukovica, op{tina Makedonska Kamenica potiknuva i ohrabruva lokalni i privatni inicijativi, za izgradba na novi sodr'ini od oblasta na javnite funkcii koj }e slu'at za potrebite na stopanstvoto. Taa e nadvor od urbaniot opfat na najbliskite naselbi i nema preporaki za organizacija na javni funkcii na nea, {to zna~i deka se isklu~eni i mo'nostite za bilo kakov konflikt pome|u dva tipa na funkcii.

Industrija

- Realizacijata na UPVNM za stopanski kompleks na lokalitet so povr{ina od 9,8 ha koj se nao|a na m.v. "Ba~iite", KO Kamenica i KO Lukovica vo op{tina Makedonska Kamenica kade se predviduva izgradba me|udrugoto i na objekti od klasa na nameni G2-lesna i nezagaduva~ka industrija, }e pretstavuva pridones za razvoj na lokalnata industrijata, no pod uslov po~ituvawe i primena na principite na za{tita na `ivotnata sredina.

Soobra}aj i vrski

- Navedenite pokazateli ja potvrduvaat dobrata postavenost na lokacijata vo odnos na soobra}ajnite pravci i tekovi vo R. Makedonija.
- Pri planirawe da se po~ituva za{titna zona na patot, soglasno Zakonot za javni pati{ta (Sl.v. na RM, br. 84/08, br. 52/09, br. 114/09, br.124/10, br.23/11 i br.53/11).

Komunikaciska infrastruktura

- Lokacijata za stopanski kompleks nema konflikt so postojnite i planirani komunikaciski vodovi.

Za{tita na `ivotnata sredina

- So cel da se obezbedi za{tita i unapreduvawe na `ivotnata sredina pri izrabotkata na Urbanisti~ki plan von naseleno mesto za stopanski kompleks, m.v. "Ba~iite", KO Kamenica i KO Lukovica, Op{tina Makedonska Kamenica, potrebno e da se po~ituvaat odredbite propi{ani vo Zakonot za `ivotnata sredina (Sl.v. na RM, br.53/05, br.81/05, br.24/07, br.159/08, br.83/09, br.48/10, br.124/10 i 51/11) i podzakonskite akti doneseni vrz osnova na ovoj zakon.
- Da se vnimava da ne dojde do iskoristuvawe na zemji{teto na na~in i obem so koj bi se zagrozile negovite prirodni vrednosti,

kvalitetot, koli~inata i re'imot na povr{inskite i podzemnite vodi.

- Neophodno e pri planiraweto na prostorot da se vodi smetka za izvorite na zagaduvawe, vospostavuvawe na zoni na sanitarna za{tita i kontinuiran monitoring na kvalitetot na ambientniot vozduh, so cel da se odr`i kvalitetot na vozduhot vo granici na dozvolenite nivoa na emisii.
- Odr'uvawe na krajbre'nata vegetacija na vodotecite vo blizina, za za{tita od eroziven nanos.
- Da se predvidat soodvetni tehni~ki zafati za pre~istuvawe na otpadnite vodi i implementacija na tehnologii koi }e ovozmo'at nivno povtorno iskoristuvawe za istata ili druga namena.
- Zadol'itelno ispituvawe na pre~istenite otpadni vodi pred ispu{tawe vo najbliskiot recipient, so cel da se usoglasat vrednostite na koncentracijata na materiite prisutni vo pre~istenata otpadna voda so grani~nite vrednosti na maksimalno dozvolenite koncentracii na materiite prisutni vo recipientot, soglasno Uredbata za klasifikacija na vodite i Uredbata za kategorizacija na vodotecite, ezerata, akumulaciite i podzemnite vodi.
- Da se prevzemat merki i aktivnosti za izbegnuvawe ili namaluvawe na bu~avata (prioritet imaat merkite i aktivnostite za minimizirawe na bu~avata vo samiot izvor vo sporedba so merkite i aktivnostite za spre~uvawe i {irewe na bu~avata), osobeno vo blizina na naselenite mesta, so cel da se izbegnat negativnite efekti od bu~avata vrz zdravjeto na naselenieto vo neposrednata okolina i da se po~ituvaat propi{anite grani~ni vrednosti za dozvoleno nivo na bu~ava vo 'ivotnata sredina.
- Soglasno so ~len 7 od Zakonot za upravuvawe so otpadot (Sl.v. na RM, br.09/2011- pre~isten tekst i br.51/11), sozdava~ite na otpad se dol'ni vo najgolema mo'na mera, da go izbegnat sozdavaweto na otpad i da gi namalat {tetnite vlijanija na otpadot vrz 'ivotnata sredina, 'ivotot i zdravjeto na lu|eto. Pri upravuvawe so otpadot po prethodno izvr{enata selekcija, otpadot treba da bide preraboten po pat na reciklirawe, povtorno upotreben ili vo istiot ili vo drug proces za ekstrakcija na sekundarni surovini ili pak da se iskoristi kako izvor na energija.
- Posle soodvetniot tretman se prepora~uva zadol'itelno deponirawe na inertnite otpadni materii vo postojnata deponija, se do izgradba na regionalna sanitarna deponija.
- Da se izbegne gubewe, modifikacija i fragmentacija na 'iveali{tata i prekumerno iskoristuvawe na biolo{kite resursi, so cel da se namalat ili celosno eliminiraat negativnite posledici vrz stabilnosta na ekosistemite i degradacija na biodiverzitetot.
- Pri izrabotka na urbanisti~kiot plan von naseleno mesto da se implementiraat planski merki za za{tita na biodiverzitetot.
- Obezbeduvawe na za{titni pojasi so visoko zelenilo vo pogled na celosna za{tita na kompleksot, osobeno pokraj soobra}ajnicite.

- Planirawe na sovremena infrastruktura i novi tehnologii.

Za{tita na prirodnoto nasledstvo

- Soglasno Studijata za za{tita na prirodnoto nasledstvo, izrabotena za potrebite na Prostorniot plan na Republika Makedonija (Sl. v. na RM, br.39/04) na prostorot koj{to e predmet na izrabotka na Urbanisti~ki plan von naseleno mesto za stopanski kompleks, m.v. "Ba~iite", KO Kamenica i KO Lukovica, Op{tina Makedonska Kamenica, nema registrirano nitu evidentirano prirodno nasledstvo.
- Dokolku pri izrabotka na urbanisti~kiot plan von naseleno mesto ili pri ureduvaweto na prostorot se dojde do odredeni novi soznanija za prirodnoto nasledstvo koe bi mo'elo da bide zagrozeno so urbanizacijata na ovoj prostor, potrebno e da se predvidat merki za za{tita na prirodnoto nasledstvo, soglasno Zakonot za za{tita na prirodata (Sl. v. na RM, br.67/04, br.14/06, br.84/07, br.35/10, br.47/11 i br.148/11).

Za{tita na kulturno-istoriskoto nasledstvo

- Dokolku pri izveduvaweto na zemjanite raboti se naide na arheolo{ki artefakti, odnosno dojde do otkrivawe na materijalni ostatoci so kulturno-istoriska vrednost, potrebno e da se postapi vo soglasnost so ~l.65 od Zakonot za za{tita na kulturno nasledstvo (Sl.vesnik na RM br.20/04, br.115/07, br.18/11 i br.148/11), odnosno vedna{ da se zapre so otpo~natite grade'ni aktivnosti i da se izvesti nadle'nata institucija za za{tita na kulturnoto nasledstvo vo smisla na ~l.129 od Zakonot.

Razvoj na turizmot

- Predmetnata lokacija za koja {to se nameneti Uslovite za planirawe, pripa|a na Bregalni~ki turisti~ki region vo koj se utvrdeni 9 turisti~ki zoni so 29 turisti~ki lokaliteti;
- Soglasno postavkite na Konceptot i kriteriumite za razvoj i organizacija na turisti~kata dejnost, za nepre~en razvoj na vkupnata turisti~ka ponuda na ova podra~je, se prepora~uva, pri idnata organizacija na ekonomskite dejnosti da se po~ituvaat kriteriumite za za{tita i odr`liv ekonomski razvoj.

Za{tita od voeni razurnuvawa, prirodni i tehni~ko-tehnolo{ki katastrofi

- Lokacijata za koja se nameneti Uslovite za planirawe na prostorot se nao|a vo zona so visok stepen na zagrozenost od voeni dejstvija, {to nametnuva zadol'itelna primena na merkite za za{tita i spasuvawe vo soglasnost so ~len 53 od Zakonot za{tita i spasuvawe;
- Zadol'itelna primena na merki za za{tita od po'ar;
- Predmetniot prostor se nao|a vo podra~je kade se mo'ni potresi so ja~ina do 8^0 po MKS, {to nametnuva zadol'itelna primena na normativno-pravna regulativa, so koja se uredeni postapkite,

uslovite i barawata za postignuvawe na tehni~ki konzistenten i ekonomski odr‘iv stepen na seizmi~ka za{tita, kaj izgradbata na novite objekti.